

همیشه همدلی

بفرمایید روضه

اقامه عزای امام حسین(ع) با حضور رهبر معظم انقلاب

صفحه ۲

دلار از نفس افتاد

قیمت دلار آمریکا دیروز برای نخستین بار پس از پنجم اسفند پار سال به کانال ۵۷ هزار تومان بازگشت

مهم‌ترین دلیل نزول قیمت دلار

صفحه ۴

با اسکن این کیو آر کد، دلایل کاهشی شدن قیمت دلار را ببینید.

ایران زادگاه ۲۳۰۰ گیاه دارویی

ایرانی‌ها ۱۶۸۰ تن گیاه دارویی طی ۶ سال مصرف کردند

۸۵۱ تن

صادرات گیاهان دارویی در ۱۴۰۲

۸۶۰۰ گونه

گیاهان شناسایی شده در کشورمان

صفحه ۶

بدون وضو

شعر نمی‌گفتند

گفت‌وگو با فقیهین علاء، شاعر معاصر و آیینی درباره شعرایی که در مدح امام حسین (ع) شعر می‌سرودند

صفحه ۱۷

ویژه‌های امروز

دستگیری جعبه سیاه عملیات ترور بیستی کرمان

وزارت اطلاعات از خنثی‌سازی ۷۹ عملیات تروریستی و دستگیری یکی از خطرناک‌ترین تروریست‌ها خبر داد

خامنه‌ای پس از حمله تروریستی به مراسم سالگرد شهید سلیمانی در کرمان که به شهادت قریب به ۱۰۰ نفر از شهروندان منجر شد، مأموران واحد ضد تروریسم وزارت اطلاعات عامل اصلی این حمله تروریستی را در خارج از کشور به دام انداختند. دستگیری این تروریست در حالی عملی شد که وزارت اطلاعات در اطلاعیه‌ای از خنثی‌سازی ۷۹ عملیات تروریستی در ۱۵۰ روز اخیر خبر داده است.

صفحه ۵

معناتی که از پول گذشت، از صداقت نگذشت

درباره صداقت کلام و بی‌پولنوازی آقایان که تصویر صداقت و شرافتش را ایرانی‌ها دیده‌اند

صفحه ۲۰

تعزیه خوانی با نوای زنانه

گپ و گفت با مریم رنجبر، بنیانگذار حضور زنان در آیین تعزیه که از بوشهر آغاز شد

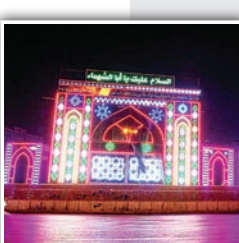
از روزگاری که مریم رنجبر، تعزیه‌خوانی در بوشهر را آغاز کرد حدود ۳۰ سال می‌گذرد. زنان در آیین تعزیه جایی نداشتند و مردان با پوشیدن لباس‌های زنانه و روپوشه نقش زنان را در تعزیه اجرا می‌کردند. رومی که در همه شهرهای کشور رواج داشت. رنجبر به همسرش می‌گوید که حضور زنان در تعزیه را از شهرستان دشتستان شروع کرده و حالا در گوشه و کنار استان بوشهر می‌بیند که دختران و زنان در آیین تاریخی حضور پیدا کرده‌اند.

صفحه ۶

به تو از دور سلام

برای نخستین بار در کشور المان نوری حرم ابا عبدالله الحسین (ع) قلب پایتخت را روشن کرد

نزدیک میدان انقلاب که می‌رسد دستش را روی سینه می‌گذارد و به احترام سر فروری می‌آورد و زیر لب زمزمه می‌کند: السلام علیک یا ابا عبدالله. میدان انقلاب این روزها بیش از هر زمان دیگری رنگ و بوی حرم و محرم به خود گرفته است؛ جایی که از ۲۰ شنبه روز قبل، به دیواره نوری حرم سیدالشهدا (ع) مزین شده و قلب تهران را روشن کرده است...

صفحه ۱۳

حماسه‌های غزه

نقش کودکان مظلوم در دفاع از حقانیت فلسطین و بیداری جهانی

سهم کودکان بین مفقودین

تعداد کل مفقودین فلسطینی ۳۰۰۰۰ نفر

تعداد کودکان مفقود شده ۲۱۰۰۰ نفر

حمله‌های غزه؛ آمار از جنایات صهیونیست‌ها نسبت به کودکان

کربلای غزه

سهم کودکان در شهادت ۳۸۴۴۳ نفر تعداد کل شهیدان

۱۷ هزار کودک یتیم

۱۶۰۵۴ کودک شهید (۴۲ درصد شهیدان)

زندگی کودکان در جنگ

۱۱۰۰۰۰ نفر کل جمعیت کودکان غزه تحت تاثیر جنگ

۶۲۵۰۰۰ نفر کودکان از تحصیل بازمانده

۶۰۰۰۰ نفر کودکان گرفتار شده در منطقه مرزی رفح (جنوب غزه) و بدون سرپناه از جنگ

۵۰۰۰۰ نفر کودکان فلسطینی نیازمند دریافت خدمات بهداشت روانی تا قبل از شروع جنگ در غزه

۱۷۰۰۰ نفر کودکان بی سرپرست و یتیم شده بر اثر جنگ غزه

کودکان و نوجوانان نقش آفرین در قیام سیدالشهدا (ع)

نماد مرگ‌آگاهی	نماد ایستادگی	نماد غربت	نماد مبارزه	نماد دفاع از حق و حقیقت	نماد مظلومیت
قاسم بن حسن، ۱۳ ساله یتیم امام حسن (ع) که مرگ برایش از غسل شیرین تر است.	رقیه، دختر ۳ ساله امام که در واقعه خرابه شام، ردالت یزید را نشان داد.	طفلان مسلم که در ادامه راه پدرشان به شهادت رسیدند.	بیماران خانهای در نزدیکی مسجد عبدالله عزام در محله الصبره در جنوب شهر غزه با ۱۵ شهید	عبدالله بن حسین، یتیم ۵ ساله که دستش را سپر امام حسین کرد.	علی اصغر، ۶ ماهه‌ای که با تیر سه‌شعبه به شهادت رسید.

یادداشت

علی مهدیان؛ استاد حوزه و دانشگاه

قدرت خون علی اصغرها

در قرآن چندین جا بحث از کودکان و نوزادان مطرح شده؛ مثلاً کودکانی که فرعون آنها را سر می‌برد؛ مثلاً موسی (ع) وقتی به نیل سپرده شد و به دست فرعون و همسرش رسید؛ مثلاً کودکی که در داستان یوسف (ع) و زلیخا شهادت داد؛ مثلاً حضرت مسیح (ع) وقتی در گهواره سخن گفت. درباره سخنان ابراهیم (ع) در کودکی و احتجاجش با دیگران، یا خواب یوسف (ع) در کودکی و بیانش برای پدرش هم می‌توان سخن گفت. در روایات هم سخن گفتن علی (ع) در گهواره یا امام عصر (عج) را در نوزادی و غیره داریم. چند نکته در همه این موارد مهم و مشترک است:

- در همه اینها پیامی که کودک و نوزاد منتقل می‌کند، عین واقعیت است؛ عین صدق است؛ غیر قابل انکار است؛ رافع کننده شک و شبهه است.
- او نشان دهنده و جداکننده حق و باطل است.
- او امیددهنده و بشارت دهنده است.
- او مظهر قدرت خداست. در روایت است که لشکر ارواح کودکان بنی اسرائیل به مدد موسی (ع) آمدند.
- او به دلیل معصومیت، بزرگ‌ترها را تسخیر می‌کند، دیده‌اید بزرگ‌ترها به او می‌رسند می‌خواهند مثل او سخن بگویند؟
- نگاه به او عبادت است. پیامبر (ص) چنین بود و به نگاه به آنها و بازی با آنها و درس گرفتن از آنها توصیه می‌کرد. نگاه به آنها نگاه به فطرت است؛ مثل رفتن زیر باران، نگاه به آسمان و دریا.
- او پس مظهر صدق است و قدرت، اما در عین این همه اقتدار، مظهر مظلومیت است. او دل می‌برد.
- خون علی اصغر (ع) چنین قدرتی دارد؛ قدرت اقتناع؛ قدرت تسخیر؛ قدرت زیر و رو کردن قلوب همه انسان‌ها.

رفقا دوران خواندن روضه است، روضه علی اصغر (ع)، روضه کودکان؛ مثل روضه خواندن‌های حاج قاسم.

ضمیمه امروز

آیه

شبیۀ عاشورا

بزرگ‌ترین روایت از شبیه‌های عاشورا

روز شهادت سیدالشهدا (ع)

منتشر شد

اقامه عزای امام حسین ع با حضور رهبر معظم انقلاب

دومین شب از مراسم عزاداری امام حسین(ع) در شرایطی شنبه‌شب با حضور رهبر معظم انقلاب در حسینیه امام خمینی(ره) برگزار شد که این مراسم به رسم هر ساله به مدت ۶شب و تا شب دوازدهم محرم الحرام ادامه خواهد داشت. جمعه‌شب، نخستین شب از مراسم عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین(ع) در حسینیه امام خمینی(ره) با حضور رهبر معظم انقلاب اسلامی برگزار شد. در این مراسم که با حضور قشرهای مختلف مردم برگزار شد، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور منتخب و جمعی دیگر از مسئولان کشوری و لشکری حضور داشتند.

در این مراسم، ابتدا مجتبی پرویزی به تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید پرداخت و سپس حجت‌الاسلام والمسلمین علی عزیزیه سخنرانی کرد. در نخستین شب از مراسم عزاداری امام حسین(ع) در حسینیه امام خمینی(ره) سعید حدادیان به مرثیه‌سرایی و مداحی پرداخت.

خبرسازان

حذف دلار از معاملات ایران و روسیه

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در گفت‌وگو با یک شبکه تلویزیونی روس با تأکید بر اینکه میان تهران و مسکو روابط عمیقی برقرار است، اظهار کرد: همه معاملات میان ایران و روسیه بدون استفاده از دلار انجام می‌شود و علت آن هم یکجانبه‌گرایی آمریکاست. اخته‌ملت

آخرین وضعیت تعطیلی شبیه‌ها

عباس پای‌زاده، عضو هیأت‌رئیس مجلس با بیان اینکه تعطیلی شبیه‌ها منتفی نشده‌است، گفت: با توجه به اینکه هنوز ظرفیت کمیسیون اجتماعی تکمیل نشده، به محض تشکیل، ایرادهای مجمع تشخیص به کمیسیون اجتماعی ارجاع می‌شود تا مورد بررسی قرار گیرد. /تسنیم

عامل اصلی افزایش مشارکت در انتخابات

علاءالدین بروجردی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: بدون تردید عامل اصلی افزایش مشارکت در چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، تدابیر مقام معظم رهبری و تأکیدهای ایشان بر مشارکت حداکثری مردم بود. /ایسنا

تیتیر خبر

خبرهای کوتاه از دنیای سیاست

- علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو در دیدار با رئیس‌جمهور منتخب، از آمادگی اعضای دولت سیزدهم برای هر نوع همکاری با مسعود پزشکیان خبر داد.
- مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور منتخب صبح شنبه در محل نهاد ریاست‌جمهوری با اقلیت‌های مذهبی ادوار مجلس دیدار و گفت‌وگو کرد.
- حکمتعلی مظفری، رئیس دیوان عدالت اداری از ابطال ۳۹۹صوبه دولتی و نهادهای حاکمیتی در سال ۱۴۰۲ با رأی این دیوان خبر داد.
- محمد صالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس گفت: مجلس دوازدهم و دولت چهاردهم حمایت از تولید داخلی را در اولویت کاری قرار دهند.
- رضا نجفی، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه گفت: آمریکا، آلمان و فرانسه اجازه طرح شکایت علیه شرکت‌ها و افراد دخیل در جنایات‌های شیمیایی علیه شهروندان ایرانی را ندادند.
- اقدام‌های ضدایرانی خود، هنوز برای مذاکرات جدی با ایران به‌منظور عادی‌سازی روابط آمادگی ندارد.
- حسین کنعانی مقدم، دبیر کل حزب سبز ایران از احزاب خواست در مسیر تشکیل دولت چهاردهم سهم‌خواهی نکنند.
- رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه درباره وضعیت قفقاز گفت: کریدور «زنگزور» به‌عنوان یک کریدور استراتژیک به نفع همه کشورهای منطقه و به‌ویژه جمهوری آذربایجان، ارمنستان و ایران خواهد بود.

خبر خوش برای زائران اربعین

دستگاه‌های مسئول در حال اجرای تمهیدات ویژه به‌منظور تسهیل در تردد زائران اربعین حسینی(ع) هستند. علی‌اکبر حسینی، استاندار خوزستان در این باره اعلام کرد: با تمهیدات اتخاذشده، زائران اربعین حسینی در کمترین زمان ممکن از مرزها عبور داده می‌شوند. /ایسنا

ایران و برزیل در مسیر توسعه مناسبات

ایران و برزیل بر استفاده از فرصت‌های توسعه روابط در قالب دوجانبه و بریکس تأکید دارند. وئیل سامبایو، سخنگوی وزارت امور خارجه برزیل در دیداری با همتای ایرانی خود در مسکو، بر آمادگی این کشور به‌منظور تقویت همکاری‌ها با ایران در دوره جدید و در عرصه‌های مختلف تأکید کرد. /وزارت امور خارجه

حماسه علی اصغرهای غزه

نقش کودکان مظلوم در دفاع از حقانیت فلسطین و بیداری جهانی

گزارش ۱

گروه تحقیق و پژوهش

علی اصغر (ع) در کر بلا دقیقاً همان جنایتی است که این روزها صهیونیست‌ها در قبال زنان و کودکان غزه در حال رقم زدن آن هستند؛ موضوعی که نشان می‌دهد «کودک کشی» همچنان صفت مشترک همه جنایتکاران تاریخ است.

در شرایطی که ماه‌هاست کودک کش‌ها در غزه مشغول به کارند و حمله‌های تاریخ از «کر بلا» به «غزه» رسیده‌اند، بار دیگر خون کودکان بی‌گناه تعیین‌کننده سمت در ست تاریخ در معادلات منطق‌های و جهانی شده‌است؛ همچنان که کودکان مظلوم همواره در انگیزه‌بخشی به فرماندهان جبهه حق نقشی محوری داشته‌اند.

نقش کودکان مظلوم

در انگیزه‌بخشی به فرماندهان جبهه حق

۱. **حاج قاسم:** دختر عزیزم، شما در خانه من در امان و با عزت و افتخار زندگی می‌کنید. چه کنم برای آن دختر بی‌پناهی که هیچ فریادرسی ندارد و آن طفل گریان که هیچ چیز ندارد و همه چیز خود را از دست داده است؟ (نامه به دختر)

۲. **سردار سلیمانی:** من در دشمنان خود نمک می‌ریزم که پلک‌هایم جرات برهم آمدن نداشته باشد تا نکند در غفلت من آن طفل بی‌پناه را سر بریند. وقتی فکر می‌کنم آن دختر هراسان تویی، نرجس است، زینب است و آن نوجوان و جوان در مسلخ خوابانده که در حال سر بریده‌شدن است حسینم و رضایم است، از من چه توقعی دارید؟ نظاره‌گر باشم، بی‌خیال باشم، تاجر باشم؟ نه، من نمی‌توانم اینگونه زندگی بکنم. (نامه به دختر)

۳. **همسر شهید همدانی:** چند روزی می‌شد که رفته بود. ۳ روزی را به ایران برگشت و گفت طرخی را آورده‌ام که با آن موافقت شده و باید برگردم. این بار دخترم گفت چرا شما به سوریه می‌روید؟! در دفاع مقدس حضور داشتید، خسته شدید. با این سن نباید دور از کشور باشید... حاج حسین می‌گفت برای دفاع از زنان و بچه‌هاست که به سوریه می‌روم. تعریف می‌کرد تکفیری‌ها یک خانواده ۱۷ نفره را کشته و دست‌وپای یکی از دخترها را قطع کرده بودند و در انتظار به مردم نشان می‌دادند. می‌گفت اگر بمانم نمی‌توانم راحت زندگی کنم. دخترم که این صحبت‌ها را شنید سکوت کرد.

نقش کودکان مظلوم در دنیای امروز

کودکان مظلوم چگونه

جبهت‌ها را نشان می‌دهند

۱. «جریان تکفیر، این شور و حماسه را منحرف کرد و کسانانی از جوانان بی‌خبر و جاهل را کاشاند به سمت سر بریدن مسلمانان و قتل عام زن و بچه و کودک یک روستا این جزو سینات جریان تکفیر است. از این قرآن و شواهد نمی‌شود به آسانی عبور کرد؛ همه اینها نشان می‌دهد که جریان تکفیر در خدمت استکبار است، در خدمت دشمنان اسلام است، در خدمت آمریکا است، در خدمت انگلیس است، در خدمت رژیم صهیونیستی است.» (بیانات مقام معظم رهبری ۹۳/۹/۴)

۲. «این رژیم... با بی‌رحمی و سنگ‌دلی با مردم رفتار بکند و آدم‌کشی و کودک‌کشی و حمله به مناطق و ویرانگری اصلاً برایش مهم نیست و انکار هم نمی‌کند... علاج، مقاومت قاطع و مسلحانه در مقابل این رژیم است... کمالینک الان دارند با همه توان دنبال آتش‌پس می‌گردند؛ یعنی بیچاره شده‌اند. آدم‌کشی می‌کند، کودک‌کشی می‌کند، قساوت بیرون از حد و اندازه معقول بشری نشان می‌دهد، اما در عین حال عاجز هم هست؛ یعنی در یک محذور، در یک گرفتاری سخت گرفتار است، لذا دنبال آتش‌پس است. لذا بنده عقیده‌ام این است و این اعتقاد ما است که کرانه باختری هم مثل غزه باید مسلح بشود.» (۹۳/۵/۱)

۳. «فردا که روز چهلم جمعه سیاه است، من نمی‌دانم چه مصیبتی بر این ملت وارد خواهد آمد. اینها ایستاده‌اند، جان می‌دهند، بچه‌های هفت‌ساله و هشت‌ساله‌شان ایستاده و می‌گویند: مرگ بر این سلطنت پهلوی! و تظاهر می‌کند و کشته می‌شود؛ فرادش هم همان بچه‌های دیگر، باز می‌گویند. اینطور ایران الان قیام کرده است و نهضت کرده است؛ و ما مکلفیم که به اینها کمک بکنیم؛ بی‌تفاوت نباشیم. می‌توانیم بگوییم، در جوامع بگوییم، بنویسیم، منتشر کنیم؛ عالم را آگاه کنیم از این مصیبتی که بر سر ملت ما آمده است.» (صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۲۷).

۴. «بحمدالله در ایران، در این سنوات اخیر، یک نهضتی، یک نهضت الهی پیدا شد که من نمی‌توانم اسمی رویش بگذارم؛ الا اینکه این نهضت الهی بوده؛ نهضتی که بچه‌های صغیرش با پیرمردهای کبیر با هم بودند؛ نهضتی که بچه‌ها پستانک را در دهان می‌گذاشتند، وقتی بیرون می‌آوردند می‌گفتند «مرگ بر شاه» باز پستانک را به دهان می‌گذاشتند! از بچه‌هایی که اول صحبت و حرف زدن شان است تا پیرمردهایی که آخر عهدشان است به حیات، همه با هم بودند و همه با هم طرد کردند این طاغوت را.» (صحیفه امام، ج ۶، ص ۳۳۶)

نقش کودکان مظلوم چگونه باعث

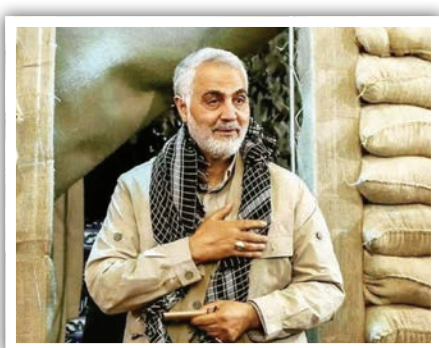
صدور قیام و انقلاب در دنیا می‌شوند

۱. «[در] اختلال در سخنرانی ناسی پلوسی، رئیس سابق مجلس نمایندگان آمریکا در دانشگاه آکسفورد انگلیس... یکی از دانشجویان معترض پرچم فلسطین را در مقابل او ننگه داشته در حالی که پلوسی سعی می‌کند به سخنرانی خود ادامه دهد. در مقابل ساختمان محل این سخنرانی، ۲۵۰ معترض شعار «فلسطین را آزاد کنید» و «به نسل کشی پایان دهید» سر دادند... آنها در مطلبی در فضای مجازی نوشتند: «در حالی که کودکان دارند به قتل می‌رسند و بیمارستان‌ها مملو می‌شوند، ما اینجا نمی‌نشینیم و ساکت باشیم تا به صحبت‌های این افراد گوش بدهیم. ما باید بر خیزیم و اقدامی انجام دهیم چون ما افراد بی‌خیالی نیستیم.» (۱۴۰۲/۲/۸)

۲. «کودکان آمریکایی نیز با حضور در تظاهرات حمایت از فلسطین و شعار علیه اشغالگران اعتراض خود را به جنایات رژیم صهیونیستی نشان دادند.» (خبرگزاری صداوسیما ایران، ۱۴۰۲/۲/۱۱)

۳. «روزنامه آمریکایی «واشنگتن پست» نوشته است: در دانشگاه‌های آمریکا طی فقط ۱۰ روز اعتصاب و تجمع، چیزی بالغ بر ۹۰۰ دانشجو و استاد بازداشت شدند. با توجه به سرعت این سرکوب‌ها و دستگیری‌ها به‌منظر می‌رسد وقتی این گزارش را می‌خوانید، شمار بازداشتی‌ها از هزار نفر هم عبور کرده باشد. در این گزارش آمده دامنه اعتراضات دانشجویان به ۷۹ دانشگاه افزایش یافته است. هر دانشگاه از چندین دانشکده تشکیل شده و پیش از این اعلام شده بود ۲۰۰ دانشگاه و دانشکده آمریکا درگیر این اعتراض‌های بی‌سابقه هستند؛ اعتراض‌هایی که در معتبرترین دانشگاه‌های دنیا صورت می‌گیرند و نظام حاکم بر آمریکا و رژیم صهیونیستی نمی‌تواند با انگ «ارذل و اوباش و...» سرکوب‌هایشان را توجیه کند.

خواسته‌های دانشجویان معترض - که چند روزی است به دانشگاه‌های سراسر دنیا سرایت کرده است - خیلی ساده است توقف نسل‌کشی در غزه و کمک‌ها به رژیم صهیونیستی.» (گزارش کیهان، ۱۴۰۲/۲/۱۱)

کودکان و نوجوانان نقش آفرین در قیام سیدالشهدا

نوجوانان و کودکان حاضر در کر بلا هر کدام نقشی تاریخی و اثرگذار ایفا کردند

نماد امام شناسی

عمر و بن‌چناده، نوجوان ۹ساله‌ای که به جای اینکه خود را به پدر و مادرش منتسب کند، خود را با انتساب به امامش معرفی می‌کند:

«**امیر حسین و نغم الامیر**
شهرزاد فؤاد التمشیر التمشیر
امیر من، حسین است و چه نیکی
امیری؛ که شادی دل پیامبر است بشیر
و نذیر است.»

نماد روشنگری و بیدارسازی

کودکان لب تشنه‌ای که اوج خصومت دشمن را به رخ جهانیان کشانند و با تحمل مصیبت‌های اسارت، در کنار امام سجاد و حضرت زینب، به بیدار کردن قسرت‌های خفته پرداختند تا اهداف یزیدیان خنثی و برتری منطق و هدف امام حسین، به همه شناسانده شد.

نماد دفاع از حق و حقیقت

عبدالله بن حسن، ۵ساله امام حسین که در آخرین لحظات جان‌دادن امام حسین، خودش را به عمو رساند و دست خودش را در مقابل شمشیر دشمن گرفت تا به بدن امام حسین اصابت نکند و سرانجام با تیرسه‌شعبه حمله، بدن عبدالله به بدن عمویش دوخته شد.

نماد مظلومیت

علی اصغر، طفل ۶ماهه‌ای که جزو آخرین یاران حضرت بود و لب تشنه‌اش با تیر سه‌شعبه سیراب شد و خونخواری دشمنان و مظلومیت عاشوراییان را اثبات کرد.

نماد مرگ آگاهی

قاسم بن الحسن، ۱۳ساله امام حسین که مرگ برایش از غسل شریین‌تر است. عظمت او از جزش در روز عاشورا مشخص می‌شود:

ان تکررتی قاتاً فرغ الحسن
بسطت النبی المصطفی والمؤمن
هذا حسین کلاسیر اولمرتین
بین اناس لا یسقوا ضوب العرن

اگر مرا نمی‌شناسید، من فرزند امام حسن نوه پیامبر برگزیده و امینم. این حسین همانند اسیر و گروگان، گرفتار مردمی است که باران رحمت بر آنها نبارید.

نماد معرفت و شناخت

وقتی یزید به‌واسطه مشورت مشاوران، تصمیم به کشتن امام سجاد و حضرت زینب گرفت اما سپس دست شست و آنان را ساکت نمود، امام باقر ۴ساله با چند جمله آتش‌عصانیت را که پدرش امام سجاد به جان یزید انداخته بود، دوباره روشن کرد. امام باقر فرمود: مشاوران تو برخلاف مشاوران فرعون نظر دادند زیرا آنان در مقام مشورت با فرعون درباره موسی و هارون گفتند: «او و برادرش را بیازد و گردآورندگان را به شهرها بفرست» اما مشاوران تو نظر به قتل ما دادند. یزید با شگفتی از چنین معرفتی در این کودک پرسید: علت آن چیست؟ امام باقر فرمود: «آنان فرزندان یاک و حلال بودند و از درک کافی برخوردار. اما مشاوران تو نه آن درک را دارند و نه فرزندان حلالی هستند زیرا پیامبران و فرزندان آنها را فقط ناباکان می‌کشند» و اینگونه ابروی یزید را برد و اورا ساکت کرد.

نماد مظلومیت و غربت

ظفان مسلم که در ادامه راه پدرشان، توسط صاحب خانه‌ای که به آن پناهنده شده بودند به مأموران یزید معرفی شدند و به‌دست یزید به شهادت رسیدند.

گزارش کوتاه

کودکان تاریخ ساز

کودکان مظلوم چگونه دنیا را به دست می گیرند؟

کودکان به فطرت و حق نزدیکند؛ مظهر صدقند و از نظر معصومیت و مظلومیت، توجه‌ها را به خود معطوف کرده و قلب‌ها را آماده پذیرش حق می‌کنند. کودکان در طول تاریخ لشکرهای بزرگ خدا را تشکیل داده‌اند و وقتی کارها به‌ظاهر گره می‌خورند، خدای متعال آنها را بسپارد می‌کند. در این نوشتار ماجرای چند کودک تاریخ‌ساز را مرور می‌کنیم.

۱. طفل قاضی: وقتی کار عزیز مصر و حضرت یوسف گره خورد، کودکی از گوشه مجلس راه قضاوت را برای همه روشن کرد و سند حقانیت و نجات حضرت از تهمت شد. (سوره یوسف، آیه ۲۶)

۲. قهرمان مبارزه با دشمن: فرعون برای نابودی موسی دست به کودک‌کشی در بنی‌اسرائیل زد. اما موسی با وحی خدا به نیل سپرده شد و دشمنش او را در دامان خودش رشد داد. خدا به موسی فرمود: تو را زیر نظر خودم پرورش داده‌ام. (سوره طه، آیه ۳۸)

۳. لشکر مبارزان کوچک: فرعون یک بار دیگر هم برای تضعیف بنی‌اسرائیل، دستور قتل کودکان را صادر کرد. بزرگان دین معتقدند مجموع آن ارواح کودک به موسی پیوستند و بر اثر تقرب به پروردگار، موسی را در قتل فرعونیان مدد رساندند. (ممدالهمم، حسن زاده آملی، ج ۱، ص ۵۳۶)

۴. معجزه در گهواره: عیسی در گهواره سخن گفت و سند حقانیت مادر و معجزه الهی در نبوت خود شد. آنجا که فرمود: من عبدالله هستم و خدا به من کتاب داده و مرا پیامبر کرده‌است. (سوره مریم، آیات ۳۰ تا ۳۶)

۵. خدایند، خونخواه کودکان: اعراب جاهلی از ترس فقر، ننگ در جنگ و قربانی برای بت‌ها، کودکان و مخصوصاً دختران معصوم خود را می‌کشتند و زنده به گور می‌کردند. خدایند منتقم آنان را از این کار نپسندید و خود به خونخواهی آنها قیام می‌کند که «به کدامین گناه کشته شدند؟» (سوره تکویر، آیه ۹)

۶. جنین بت شکن: وقتی فاطمه بنت اسد به حضرت امیر باردار شد، نوزاد در شکم او صحبت می‌کرد. روزی مادر باردار در کعبه بود. جنین فاطمه با جعفر صحبت کرد. جعفر از بزرگی اتفاق غش کرد و بت‌ها پسر زمین افتادند. (منابع ابن شهر آشوب، ج ۲، ص ۱۷۲)

۷. حکیم کوچک: حکیمه خاتون در شب تولد امام زمان (عج) به دستور امام حسن عسکری (ع)، سوره قدر را بر نرس خاتون می‌خواند. آن طفل در شکم مادر با ایشان هه‌خوانی می‌کند و به ایشان سلام می‌کند. حکیمه خاتون می‌ترسد. امام می‌فرماید: از قدرت الهی تعجب نکن، حق تعالی کودکان ما را به حکمت گویا می‌کند. (کمال‌الدین و تمام‌النعمة، ج ۲، ص ۴۲۸)

۸. سند حقانیت: داستان طفل شیرخوار اباعبدالله الحسین (ع) نیز از این قاعده مستثنی نیست. امام که تا لحظه آخر به دنبال هدایت قوم خود بود، به‌عنوان آخرین برگ حقانیت، آخرین سرسبز چنجه حق را به میدان آورد. لشکر دشمن در آن روز به شک و هه‌مه افتاد و تا امروز این سؤال پیش چشمان تاریخ است که شما را با طفل شیرخوار چه کار. این است که امروز، فارغ از رنگ و نژاد و مذهب، در ۴۵ کشور دنیا، مراسم شیرخوارگان حسینی گرفته می‌شود و این سؤال را با خود بازگو می‌کنند. و این چنین آن خون، یخ جهان را آب خواهد کرد.

۹. فرشتگان غزه: کودکان شهید غزه نیز به تبعیت از کودکان تاریخ‌ساز جهان، امروز «سلاح خون» بر دست گرفته‌اند و این چنین بر «شمشیر ظلم» پیروز خواهند شد. همان‌طور که صدای شکستن گنجره‌های کاخ ستم در سراسر جهان پیچیده است و از خیابان‌های ملبورن تا نیویورک، نابودی ظلم و نجات مظلوم را فریاد می‌زنند. باشد که چنین باشد.

انهدام ۳ تانک مراکوی اسرائیلی
 گردان‌های قسام اعلام کرد که خودروهای زرهی اشغالگران اسرائیلی را در نزدیکی مسجد ابودر غفاری در شرق رفح در جنوب نوار غزه در کمینی سخت گرفتار کرده و ۳ تانک مراکوی صهیونیست‌ها را با راکت‌های ضدزره یاسین ۱۰۵ منهدم کرده است. / مرکز اطلاع‌رسانی فلسطینی

تکذیب ادعای اسرائیل در خصوص ترور فرمانده ارشد قسام
 «سامی ابوزهری»، از فرماندهان ارشد جنبش حماسی ادعای ترور «محمد الضیف»، فرمانده ارشد قسام را به‌شدت تکذیب کرد. کانال عبری کان ویدیو و آثار آن‌توت پیش از این مدعی شده بودند که «محمد الضیف» در حملات و بمباران‌های روز دوشنبه ترور شده است. / النجی

حرمه‌های غزه

۱۷ هزار کودک یتیم و بیش از ۱۶ هزار کودک شهید نتیجه جنگ علیه غزه طی ۸ ماه گذشته است

گزارش ۲ رضا عمویی روزنامه‌نگار

اگر از یک واقعه تاریخی هزاران هزار سال هم سیری شود، اصلاً عجیب نیست که تاریخ دوباره تکرار شود. گویا ماهیت تاریخ، تکرار آن برای انسان هاست؛ مانند همان کرپلاهی که اکنون پس از هزار و سیصد و اندی سال این بار برای کودکان فلسطینی در غزه تکرار می‌شود. جنایت این روزها در غزه تکرار همان جنایت یزیدیان در کرپلاست. یکی به نام حرمه در کرپلاگلی کودک تشنه حسین (ع) را با تیر نشانه گرفت و امروز هزاران کودک چندماهه و چندساله با بمب و جنگنده حرمه‌های زمان همراه با مادران و پدران شان قطعه‌قطعه می‌شوند. توصیف بدن اربا اربا (متلاشی) شده شهدای عاشورا امروزه با هزاران جسد سوخته و تکه‌تکه شده فلسطینی‌ها در غزه پیش چشم همه ماست و بی‌جهت نیست که بزرگان گفته‌اند «همیشه عاشورا و همه‌جا کرپلاست» چون آمارهای رسمی به ما می‌گویند که در جریان بیش از ۸ ماه بمباران غزه تاکنون بیشتر از ۱۶ هزار کودک به شهادت رسیده‌اند. در این گزارش با یاد واقعه عاشورا، نگاهی به فاجعه و جنایت ضدبشری رژیم صهیونیستی علیه کودکان غزه خواهیم داشت.

سهم کودکان در شهدای غزه

آمارها به ما می‌گویند که اصلی‌ترین قربانیان جنگ رژیم صهیونیستی علیه غزه، کودکان فلسطینی هستند. (آمار تا ۲۲ تیرماه ۱۴۰۳):

کودکان مفقود شده

نام کودکان فلسطینی نه فقط در میان شهدا دیده می‌شود، بلکه بخشی از آمار مفقودشدگان جنگ نیز شامل کودکان است:

کودکان اسیر

ماه گذشته وزارت اسرا و آزادگان فلسطین در غزه اعلام کرد ۳۶ نفر از فلسطینیان ساکن نوار غزه که در جریان جنگ بازداشت شدند، در زندان‌های رژیم صهیونیستی تحت شکنجه به شهادت رسیده‌اند. در این میان بخشی از اسرای زندان‌های اسرائیل، شامل کودکان هستند:

پر تلفات‌ترین حملات علیه کودکان در چندماه گذشته

اگرچه تقریباً در همه حملات صورت گرفته اسرائیل علیه غزه، کودکان بخشی از قربانیان به شمار می‌روند، اما در برخی از حملات تعداد شهدای کودک رقمی بسیار فاجعه‌بار تر است. (آمار پر تلفات‌ترین حملات علیه کودکان در تیرماه):

کودکان گرسنه مانده

یکی دیگر از ابزارهای ضدانسانی صهیونیست‌ها علیه کودکان غزه، محاصره و ایجاد قحطی عمدی در این منطقه جنگ‌زده است؛ محاصره‌ای که باعث شده برخی کودکان فلسطینی بر اثر گرسنگی جان خود را از دست بدهند:

زندگی کودکان در جنگ

جنگ غزه، زندگی همه کودکان فلسطینی را مختل کرده است و آنان نیز که باقی مانده‌اند در آوارگی به سر می‌برند و تعداد زیادی از کودکان نیز بدون سرپرست شده‌اند:

دستگیری مردی با ۱۱ کیلو گل

رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر تهران بزرگ دستگیری مردی با بیش از ۱۱ کیلو مواد روانگردان گل در غرب تهران خبر داد. سرهنگ حسین باباپور گفت: این فرد یکی از فروشندگان عمده مواد روانگردان در این محدوده بود که در بازرسی از خودروی او مقدار ۱۱ کیلو و ۶۰۰ گرم مواد روانگردان گل کشف شد.

قاتل کمان دار، ۳ زن را به قتل رساند

سرباز سابق ارتش انگلیس بعد از کشتن همسر و دختران مفسر بی بی سی، توسط پلیس مجروح و دستگیر شد. به گزارش همشهری به نقل از دیلی میل، ساعت ۷ عصر روز سه شنبه (۱۹ تیر)، پلیس شهر هرتفوردشایر انگلیس در جریان جنایتی هولناک در خانه‌ای در خیابان اشلینکلوز قرار گرفت؛ خانه‌ای لوکس که محل زندگی جان هانت، مفسر معروف بی بی سی بود.

وقتی مأموران به محل جنایت رسیدند، با جان هانت که دیوانه‌وار فریاد می زد، روبرو شدند. او گفت که هنگام بازگشت از محل کارش به خانه، پیامی از همسرش در یافت کرده که در آن نوشته شده بود به آنها حمله شده است. با دیدن این پیام به سرعت خود را به خانه‌اش رسانده، اما به محض ورود با اجساد همسر و دخترش روبرو شده است. در بررسی‌های اولیه پلیس مشخص شد که همسر ۶۱ ساله و دختر ۲۵ و ۲۸ ساله او به طرز هولناکی به قتل رسیده‌اند. تحقیقات بعدی پلیس و بررسی دوربین‌های مدار بسته نشان داد مردی که سلاخی بزرگ شبیه کمان در دست داشته در محل حادثه حضور داشته است. تحقیقات گسترده‌ای برای شناسایی این مرد که احتمال می رفت عامل جنایت باشد، آغاز شد و معلوم شد که وی کایل کلیفورد ۲۶ ساله، سرباز سابق ارتش در گارد ازدهای ملکه بوده است. مأموران در جریان عملیات دستگیری او مظنون، در حالی که وی تیر و کمان داشت، او را با شلیک گلوله دستگیر و برای درمان به بیمارستان منتقل کردند. به گفته پلیس هرتفوردشایر، کایل در شرایط وخیمی در بیمارستان به سر می برد و هنوز انگیزه او از این جنایت هولناک مشخص نشده است.

گفت و گو

سرقت‌های سریالی مردی که از مرگ گریخت

مرد قاچاقچی که در یک قدمی اعدام بود با نوشتن توبه نامه از مجازات مرگ گریخت؛ اما پس از آزادی از زندان، راه دزدی را در پیش گرفت. به گزارش همشهری، این مجرم سابقه دار که شاهین نام دارد، همراه یکی از دوستانش سوار بر موتور سیکلت راهی خیابان‌ها می شدند و با شناسایی افرادی که سرگرم حرف زدن با موبایل شان بودند، در چشم برهم زدن گوشی آنها را می قاپدند. سرقت‌های این باند دوقره ادامه داشت تا اینکه آتش قبل، مأموران گشت پلیس به آنها که پلاک موتورشان را مخدوش کرده بودند، مشکوک شدند و در جریان تعقیب و گریز در خیابان و با شلیک گلوله موفق به دستگیری سارقان شدند. شاهین که در جریان فرار از دست پلیس مجروح شده بود، پس از بهبودی به شعبه ششم دادسرای ویژه سرقت منتقل شد و حالا در گفت و گو با همشهری از جزئیات سرقت‌ها می گوید.

چند وقت است که گوشی قاپی می کنید؟

یکی دو ماهی می شود.

با همدست نسبتی داری؟

نه، دوست و بچه محلم، البته او هم با شلیک گلوله پلیس زخمی شده و هم اکنون در بیمارستان بستری است. درواقع او فریاد داد که پایم به دنیای سارقان باز شد. من تازه از زندان آزاد شده بودم و دنبال کار بودم. دوستم حسین زیر پایم نشست و گفت بیا برویم سرقت و آنقدر گفت که قبول کردم. در پرونده‌ها نوشته شده که قبلا به اعدام محکوم شده بودی؛ درست است؟

اواخر سال ۹۱ بود که افتادم در کار خریدوفروش مواد مخدر؛ آن زمان شیشه می خریدم و توزیع می کردم، تا اینکه اوایل سال ۹۲ به جرم حمل ۲ کیلو شیشه دستگیر و به اعدام محکوم شدم. سال گذشته در حالی که ۱۰ سال در زندان بودم، توبه نامه نوشتم و درخواست عفو کردم. در خواستم در کمیسیون عفو و بخشودگی قبول شد. حکم اعدامم شکست و به ۲۰ سال حبس تبدیل شد. کلاهک دادگاه دوباره باید به من بزنند؛ درست است؟

اما درس عبرت نگرفتی و باز به سمت خلاف کنی؟

سرش را پایین می اندازد و ادامه می دهد: درست است، اما این بار می خواهم توبه واقعی کنم. از زندگی در زندان خسته شده‌ام و باورم نمی شود که دوباره باید به زندان برگردم. من موفق شدم مواد را ترک کنم؛ دور خلاف را هم خط خواهم کشید. روز حادثه چرا از دست پلیس فرار کردی؟

چون ترسیده بودیم. دوست نداشتم دوباره به زندان برگردم. البته در بین راه از دوستم که راننده بود خواستم توقف کنده، اما او راضی نشد. با حرکات مارپیچ و خطرناک به راهش ادامه می داد تا اینکه پلیس تیراندازی هوایی و سپس به سمت ما شلیک کرد، تا اینکه زخمی شدم و ناچار توقف کردم.

جوان رودانی فرشته نجات ۳ بیمار شد

خانواده پسر جوانی که دچار مری شده بود، اعضای بدن او را به بیماران نیازمند اهدا کردند. این جوان ۲۵ ساله اهل رودان در استان هرمزگان چند روز قبل در یک حادثه رانندگی دچار مری شد و در نهایت خانواده او کلیه‌ها و کبدش را به بیماران نیازمند اهدا کردند.

وزارت اطلاعات از خنثی سازی ۷۹ عملیات تروریستی و دستگیری یکی از خطرناک ترین تروریست‌ها خبر داد

دستگیری جمعه سیاه عملیات تروریستی کرمان

گزارش محمدجعفری روزنامه نگار

۶ ماه پس از حمله تروریستی به مراسم سالگرد شهید سلیمانی در کرمان که به شهادت قریب به ۱۰۰ نفر از شهروندان منجر شد، مأموران واحد ضد تروریسم وزارت اطلاعات عامل اصلی این حمله تروریستی را در خارج از کشور به دام انداختند. دستگیری این تروریست در حالی عملی شد که وزارت اطلاعات در اطلاعیه‌ای از خنثی سازی ۷۹ عملیات تروریستی در ۱۰ شروز اخیر خبر داده است.

۵۰روز حساس

به دنبال وقوع حادثه برای بالگرد حامل رئیس جمهور و همراهانش و شهادت آنان، مقدمات برگزاری انتخابات زودرس ریاست جمهوری فراهم شد طبق قانون باید در مدت ۵۰ روز با برگزاری انتخابات، رئیس جمهور جدید انتخاب می‌شود. به همین دلیل بود که گروه‌های تروریستی به فقر انجام عملیات و ناامن کردن کشور در جریان برگزاری ۲۰دور انتخابات افتادند. در این شرایط اما واحد ضد تروریسم وزارت اطلاعات با همه توان برای خنثی سازی نقشه تروریست‌ها تلاش کرد. براساس اطلاعیه وزارت اطلاعات، این وزارتخانه در بازه زمانی اول خردادماه گذشته تا ۱۵ تیرماه با شناسایی هسته‌های متعدد گروهکی و ۷۹ مورد رویارویی مستقیم و ضربه به آنها، دهها نفر از عناصر تروریست و عوامل پشتیبانی و تأمین کنندگان سلاح و مهمات را دستگیر و ۵۰۰ قذغه‌انواع سلاح جنگی - ۴۱۸۹۵ فشنگ جنگی و تعداد ۹ بمب آماده و مقادیر قابل توجهی مواد پیش‌ساز بمبار کشف و خنثی کرد.

دستگیری تروریست‌های انتحاری

تروریست‌ها برای ناامن کردن کشور در جریان برگزاری انتخابات همه تلاش خود را به کار گرفته بودند و حتی برخی قصد انجام عملیات انتحاری داشتند. با وجود این آمادگی واحد ضد تروریسم وزارت اطلاعات آنها را در عملی کردن نقشه‌شان ناکام گذاشت. در سلسله عملیات انجام شده توسط این واحد علاوه بر شناسایی و بازداشت تروریست‌های تازه وارد، تعدادی از عناصر سابقه‌دار که برای هدایت عملیات با انجام عملیات انتحاری وارد کشور شده بودند نیز

دعوای ۲ دوست هنگام بازی منج در رستورانی در مشهد، رنگ خون گرفت. عامل جنایت که پس از قتل دوستش به پایتخت گریخته بود، در کمتر از یک‌ماه دستگیر شد.

به گزارش همشهری، شامگاه بیست و هفتم خرداد ۲ دوست قدیمی به رستورانی در مشهد رفتند و پس از سفارش غذا چشم‌شان به جعبه‌های بازی که در قفسه‌ای چیده شده بود، افتاد. آنها برای سرگرمی تصمیم گرفتند منج بازی کنند، اما فقط چند دقیقه از بازی گذشته بود که ناگهان بر سر تاس انداختن شد. هم بحث‌شان شد. هر دو به شدت عصبانی و خشمگین بودند و یکی از آنها که مهدی نام داشت سفره را به هم ریخت و نمکدان و پارچ آب را به سمت دوستش پرتاب کرد. جوان دیگر نتوانست خشمش را کنترل کند

دادسرا

دوستش به پایتخت گریخته بود، در کمتر از یک‌ماه دستگیر شد.

به گزارش همشهری، شامگاه بیست و هفتم خرداد ۲ دوست قدیمی به رستورانی در مشهد رفتند و پس از سفارش غذا چشم‌شان به جعبه‌های بازی که در قفسه‌ای چیده شده بود، افتاد. آنها برای سرگرمی تصمیم گرفتند منج بازی کنند، اما فقط چند دقیقه از بازی گذشته بود که ناگهان بر سر تاس انداختن شد. هم بحث‌شان شد. هر دو به شدت عصبانی و خشمگین بودند و یکی از آنها که مهدی نام داشت سفره را به هم ریخت و نمکدان و پارچ آب را به سمت دوستش پرتاب کرد. جوان دیگر نتوانست خشمش را کنترل کند

بازی مرگ

کار بازی مرگبار

آذر سال ۱۴۰۱ جنایت هولناکی در غرب پایتخت رخ داد که قربانی آن جوانی ۳۱ساله بود. آن روز قاتل و مقتول در حال کارت بازی بودند که ناگهان درگیری میان آنها رخ داد. آنطور که شاهدان گفتند، این درگیری در چشم بر هم زدنی چنان بالا گرفت که قاتل با اسلحه به سمت مقتول شلیک کرد و پس از قتل او گریخت. هر چند که عامل این جنایت به صورت غیر قانونی از کشور خارج شد و به ترکیه فرار کرد اما ۳ ماه بعد به تهران برگشت و دستگیر شد.

قتل هنگام بازی مارپله

۱۴ تیر ۱۴۰۲ درگیری خونینی بین ۲ دوست در کرمان رخ داد که در جریان آن یکی از آنها که جوانی ۳۳ساله بود به قتل رسید. قاتل مردی ۴۰ساله بود که روز حادثه با همشهری خود در حال بازی مارپله بود. تفریح آنها اما رنگ خون گرفت و قاتل که تصور می کرد دوستش تقلب کرده است با مشت و لگد به جان او افتاد. در این حادثه، جوان ۳۳ساله جان باخته و عامل جنایت دستگیر شد و در بازجویی‌ها به شدت اظهار ندامت و پشیمانی کرد.

جنایت هنگام بازی خرس وسط

شاید باور نکردنی باشد اما اردیبهشت امسال جوانی ۲۵ساله در یکی از پارک های تهران در جریان بازی خرس وسط به قتل رسید. آن شب بود که روز حادثه با همشهری وسط بودند که قاتل هم تصمیم گرفت در بازی شرکت کند، اما وی با چند نفر که در حال بازی بودند درگیر شد و در جریان این درگیری قاتل با چاقو ضربه‌ای به مقتول زد. متهم به قتل هر چند پس از جنایت فرسار کرد، اما مأموران پلیس موفق شدند وی را دستگیر کنند.

قتل در بازی مافیا

۲۹ شهریور سال گذشته چند جوان برای بازی مافیا به کافه‌ای در شهری رفتند. در میان آنها دختری به نام سمیرا نیز حضور داشت. یکی از افراد حاضر در کافه به نام مسعود به او علاقه داشت که در جریان بازی به تصور اینکه یکی از باز نکتان با سمیرا ازدی به نام مسعود کرده بسا وی درگیر شد و با ضربات چاقو او را به قتل رساند. او پس از جنایت قصد فرار از کشور را داشت که در مرزهای غربی دستگیر و پس از محاکمه او ادامه داد. با توجه به جریحه دار شدن احساسات عمومی در این حادثه تأسفاتر پلیس و دستگاه قضا به سرعت وارد شده و آنفر از اراذل و اوباش اردبیل که اقدام به زورگیری کرده بودند دستگیر شده و با تشکیل پرونده راهی زندان شدند.

دستگیری عبدالله کوپته در شانسی دیگر عناصر اصلی و اماکن اختفای تکفیری‌ها در منطقه، نقش بسزایی داشت

شکار عبدالله کوپته

دی ماه سال گذشته در جریان برگزاری مراسم سالگرد شهید قاسم سلیمانی در گلزار شهدای کرمان گروهک تروریستی داعش خراسان دست به جنایتی هولناک زد و در جریان انفجار ۲ بمب قریب به ۱۰۰ نفر از شهروندان به شهادت رسیدند و شمار زیادی نیز مجروح شدند. از همان زمان بود که دستگاه‌های اطلاعاتی کشور دخیل در این جنایت آغاز کردند. در این بین واحد ضد تروریسم وزارت اطلاعات تمرکز بیشتری بر این پرونده داشت. عوامل این واحد با زیر نظر گرفتن تروریست‌ها در آن سوی مرزها به دنبال شکار آنها بودند. تلاش‌ها در این باره ماه‌ها به‌طور شبانه‌روزی ادامه یافت تا اینکه سرانجام مرد شماره یک عملیات تروریستی کرمان به نام عبدالله کوپته در آن سوی مرزها دستگیر و به کشور منتقل شد. دستگیری این تروریست از اهمیت زیادی برخوردار است. طوری که اطلاعات درافتی از او در کشف بسیاری از توطئه‌های تکفیری‌ها، شناسایی دیگر عناصر اصلی و اماکن اختفای آنها در منطقه، نقش بسزایی داشت و همچنان مورد بهره برداری قرار می گیرد. بنابر اعلام وزارت اطلاعات با وجود دستگیری عبدالله کوپته و شمار دیگری از همدستانش، پیگیری‌های مربوط به فاجعه تروریستی کرمان همچنان ادامه دارد.

کشف کارگاه تولید پرتابگر

یکی از گروهک‌های معاند که همیشه به‌دنبال ضربه زدن به کشور بوده، گروهک منافقین است. هر چند به‌دلیل ضربات پی‌درپی نیروهای امنیتی به این گروهک، دیگر تریه‌هایی برای آنها باقی نمانده، اما آنها در شرایط این روزهای کشور چندین عملیات تروریستی را طرح ریزی کرده بودند اما نتوانستند هیچ‌یک از آنها را اجرا کنند و در این بین ههسته عملیاتی متصل به منافقین

جنایت بر سر منج بازی

دعوای ۲ دوست هنگام بازی منج در رستورانی در مشهد، رنگ خون گرفت. عامل جنایت که پس از قتل دوستش به پایتخت گریخته بود، در کمتر از یک‌ماه دستگیر شد.

فرار به پایتخت

به گزارش این درگیری خونین به پلیس مشهد اعلام شد و تلاش زخمی برای درمان به بیمارستان انتقال یافت، اما تلاش برای نجات او بی فایده بود و مضروب به کام مرگ رفت. در این شرایط، کار آگاهان جنایی وارد عمل شدند و جست‌وجو برای دستگیری عامل جنایت آغاز شد. قاتل اما از مشهد گریخته بود و بررسی‌ها نشان می داد که به تهران فرار کرده است. با شناسایی مخفیگاه وی، مأموران موفق شدند روز پنجشنبه متهم را که در خانه دوستش در شرق تهران پنهان شده بود، دستگیر فرستاد.

باور تان می شود که بازی‌های دوستانه تا حالا باعث درگیری‌های مرگبار زیادی در گوشه و کنار کشور شده؟ این گزارش، مرور همه بازی‌هایی است که در نهایت به جنایت ختم شده.

داخلی

جزئیات مرگ بوکسور نوجوان در راند آخر

بوکسور ۱۷ ساله ملایری که در آخرین مسابقه‌اش بدحال شده و به کما رفته بود، بعد از ۶ روز جدال با مرگ، جانش را از دست داد.

به گزارش همشهری، ۱۷ تیر ماه در فینال مسابقات انتخابی بوکس

همدان، یاسین موسی خانی، بوکسور ۱۷ ساله ملایری وارد رینگ شد تا با حریفش پیکار کند، پیکاری که بعد از چند دقیقه به پایان رسید و در راند آخر وقتی داور دست حریف را به علامت قهرمانی بالا برد، یاسین بین تشویق تماشاچیان بر زمین افتاد و از حال رفت.

به دنبال این حادثه، بوکسور نوجوان بلافاصله به بیمارستان منتقل و معلوم شد که دچار ضربه مغزی شده است، پس تحت عمل جراحی قرار گرفت، ولی پس از آن به کما رفت.

علیرضا صفی زاده، مدیر روابط عمومی اداره کل ورزش و جوانان استان همدان در گفت و گو با همشهری گفت: این اتفاق در راند آخر و فینال مسابقات رخ داد. زمانی که داور، دست حریف یاسین موسی خانی را به عنوان مسابقات بالا برد. آن بازی ۱۰ ۹ به نفع حریف پایان یافته و یاسین همه تلاش‌ها را انجام داده بود، اما ناگهان روی زمین افتاد و از حال رفت.

او افزود: بعد از اینکه یاسین نقش بر زمین شد، بلافاصله با اورژانس تماس گرفته شد و با توجه به اینکه بیمارستان روبه روی هیات بوکس بود، خیلی زود این ورزشکار به بیمارستان انتقال داده شد و بهترین متخصص همدان درمان او را برعهده گرفت. صفی زاده اضافه کرد: با توجه به اینکه پزشک تشخیص داد که لخته خون در سر یاسین ایجاد شده است، یاسین تحت عمل جراحی قرار گرفت. بعد از پایان عمل جراحی چند ساعته، یاسین در آی سی یو تحت مراقبت‌های ویژه قرار گرفت و پزشک معالج اعلام کرد که تا ۲۲ ساعت وضعیتش خطرناک است، اما بعد از آن خطری ورزشکار را تهدید نمی کند و وضعیت او رو به بهبودی خواهد رفت.

مدیر روابط عمومی اداره کل ورزش و جوانان همدان ادامه داد: بعد از ۷۲ ساعت پرالتهاب حال یاسین رو به بهبودی رفت، اما صبح جمعه به رنم پیگیری‌های تیم پزشکی و کادر درمان، پس از ۶ روز مراقبت ویژه در بخش آی سی یو و در ۱۷ سالگی جان باخت.

صفی زاده تأکید کرد: به دنبال این حادثه برخی اعلام کردند که بوکسور کشته شده در کنار ویل مسابقه، نبود پزشک در مسان مسابقه و نیز عدم تسلط داور بازی به قوانین و جلوگیری نکردن از ضربات خطای بوکسور حریف و قطع نکردن رقابت، باعث شده تا این حادثه رخ دهد. این در حالی است که با توجه به اینکه بیماران دست زده روی مسابقات و هیات بوکس است، این ورزشکار خیلی زود به بیمارستان منتقل شد. همچنین اداره کل ورزش و جوانان همدان با دقت پیگیر اتفاقات روز حادثه و علت وقوع آن خواهد بود. کار گروهی هم با این موضوع برگزار شده و اکنون مسئولان ورزشی استان منتظر نتیجه کالبد شکافی هستند تا اقدامات لازم را انجام دهند.

دستگیری عاملان زورگیری از مادر بزرگ

سارقان خشن که در کوچه‌ای خلوت گردنبدن مادر بزرگی را زورگیری کرده بودند، چند روز پس از این سرقت خشونت‌بار دستگیر شدند.

به گزارش همشهری، از چند روز قبیل فیلم کوتاهی در فضای مجازی منتشر شده که صحنه زورگیری از زنی سالخورده را نشان می داد. در این فیلم زنی مسن عصارانان در حال عبور از کوچه‌ای خلوت بود که ناگهان ۲ پسر جوان که سوار بر موتور سیکلت بودند سر رسیدند و یکی از آنها با خشونت زیادی بسراغ این زن رفت. او از پشت، گلولی زن را گرفت و او را روی زمین انداخت و در ادامه به زور گردنبدنش را سرقت کرد و سوار بر موتور سیکلت گریخت.

انتشار این فیلم بازتاب گسترده‌ای داشت و ضمن جریحه‌دار کردن افکار عمومی، بسیاری از شهروندان خواستار شناسایی و مجازات زورگیران شدند. هرچه این فیلم دست به بدست می شد ماجرا ابعاد گسترده تری پیدا می کرد. شاهدان به دست آمده نشان می داد که این سرقت خشن در یکی از محلات اردبیل اتفاق افتاده است و از همان زمان بود که چندین تیم از پلیس، تحقیقات خود برای شناسایی زورگیران را آغاز کردند و روز گذشته سرانجام موفق شدند هر دو زورگیر را دستگیر کنند. جلال آفاقی، دادستان عمومی و انقلاب مرکز اردبیل در این باره گفت: با همکاری پلیس و مجموعه قضایی در این ساعت زورگیران کوچه علی اردبیل دستگیر شدند. او ادامه داد: با توجه به جریحه دار شدن احساسات عمومی در این حادثه تأسفاتر پلیس و دستگاه قضا به سرعت وارد شده و آنفر از اراذل و اوباش اردبیل که اقدام به زورگیری کرده بودند دستگیر شده و با تشکیل پرونده راهی زندان شدند.

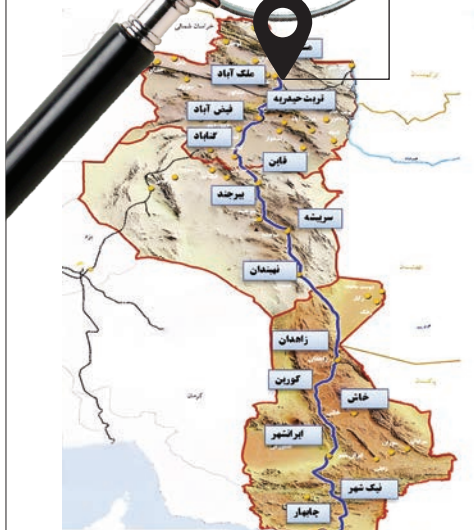
انتقال آب عمان در ایستگاه «پاگدار»

عملیات اجرایی خط انتقال آب از دریای عمان به خراسان رضوی تا ۳سال آینده آماده بهره‌برداری می‌شود.

به گفته محسن زنگنه، رئیس مجمع نمایندگان خراسان رضوی، این طرح امکان تأمین آب معادن به‌ویژه سنگان خواف و مناطق شمالی خراسان رضوی، تربت حیدریه، نیشابور، مشهد، قوچان، فریمان و همچنین صنایع مستقر در این مسیر را فراهم می‌کند.

ظرفیت انتقال	طول خط	طول انشعابات
۸ مترمکعب بر ثانیه	۱۴۰۰ کیلومتر	۱۸۰۰ کیلومتر

۸۵ نفر از اهالی پاگدار کشاورز و دامدار هستند، اما به دلیل خشکسالی و سرمازدگی محصولات در سال‌های اخیر، بیشتر جوانان به شهرهای مشهد و تربت حیدریه کوچ کرده‌اند.

اصفهان به ساخت ۲۲۰ مگاوات نیروگاه انرژی خورشیدی متعهد شده است
سیدرضا مرتضوی، استاندار اصفهان: اصفهان به ساخت ۲۲۰ مگاوات نیروگاه انرژی خورشیدی متعهد شده است. نزدیک به ۲ هزار مگاوات ناترازی در حوزه برق وجود دارد که با تکمیل پروژه‌های کنونی تا ۳ سال آینده تولید و مصرف برق در استان تراز خواهد شد.

تولید نخستین محصول شیشه هرمزگان از سال آینده
مهدی دوستی، استاندار هرمزگان: کار احداث واحدها و شهر شیشه به خوبی در حال انجام است و نخستین محصول شیشه استان سال آینده در هفته دولت تولید و صادر می‌شود. در توسعه زنجیره شیشه استان واحدهایی به‌صورت متمرکز و برخی به‌صورت منفصل در مناطق مختلف استان در حال راه‌اندازی است.

تعزیه‌خوانی بانوای زنانه

گپ و گفت با مریم رنجبر، بنیانگذار حضور زنان در آیین تعزیه که از بوشهر آغاز شد

گزارش

راحله عبدالحسینی

روزنامه‌نگار

از روزگاری که مریم رنجبر، تعزیه‌خوانی در بوشهر را آغاز کرد حدود ۳ دهه می‌گذرد. زنان در آیین تعزیه جای نداشتند و مردان با پوشیدن لباس‌های زنانه و روینده نقش زنان را در تعزیه اجرا می‌کردند؛ رسمی که در همه شهرهای کشور رواج داشت. رنجبر به همشهری می‌گوید که حضور زنان در تعزیه را از شهرستان دشتستان شروع کرده و حالا در گوشه و کنار استان بوشهر می‌بیند که دختران و زنان در این آیین تاریخی حضور پیدا کرده‌اند.

زنان: لالایی خوان تعزیه

«حضور بانوان در آیین کهن تعزیه در کشور ما رسمیت نیافته است؛ در بوشهر نیز اگر قرار بوده خانمی در تعزیه حضور پیدا کند، در نقش لالایی‌خوان و در حاشیه میدان تعزیه حاضر می‌شد.»

این را مریم رنجبر می‌گوید که کارشناسی ارشد خود را در ادبیات نمایشی و دکتری‌اش را در رشته پژوهش هنر به پایان رسانده است. رنجبر که معلم بازنشسته است، می‌گوید: «سال ۱۳۷۲ به‌عنوان نخستین شبیه‌خوان زن وارد میدان تعزیه شدم. کم‌کم پذیرش مخاطبان بیشتر شد. حالا زنان و دختران علاقه‌مند بوشهری بدون هیچ مشکلی راهی این میادین می‌شوند.

این حضور در مهرماه ۱۴۰۲ در بیست‌ویکمین جشنواره بین‌المللی هنرهای آیینی و سنتی در بخش شبیه‌خوانی (تعزیه) با استقبال و البته شگفتی و حیرت مخاطبان روبه‌رو شد.»

این راه درست است

فعالیت در این مسیر یا به قول رنجبر، نوآوری در آیین تعزیه با حضور زنان، تجربه‌های تلخ و شیرین زیادی را برای او به‌جا گذاشته است. رنجبر می‌گوید: «خود زنان هم حضور مرا در میدان تعزیه نمی‌پذیرفتند. به من می‌گفتند از کی تا حالا یک زن تعزیه‌خوان شده و من می‌گفتم از زمانی که حضرت زینب(س) در صحرای کربلا و سپس دربار شام سخنرانی کرد.» او یکی دیگر از خاطراتش را اینطور تعریف می‌کند: «در یکی از همان اجراهای اولم، شنیدم چند خانم گفتند چه‌چون خوبی برای شبیه‌خوانی انتخاب شده بود، هم صدای زنانه خوبی داشت و هم حرکاتش خیلی ظریف و باورپذیر بود. وقتی روینده را از صورتم پایین کشیدم، بر خورد خوبی نداشتند. برخی‌ها هم می‌گفتند خدا خیرت بدهد، چقدر کارت عالی بودا و این قوت قلب‌ها انگار تلنگری بود که راهم را درست انتخاب کرده‌ام.»

عزاداری

سال ۱۳۷۲ به‌عنوان نخستین شبیه‌خوان زن وارد میدان تعزیه شدم. خود زنان هم حضور مرا در میدان تعزیه نمی‌پذیرفتند

به من می‌گفتند از کی تا حالا یک زن تعزیه‌خوان شده و من می‌گفتم از زمانی که حضرت زینب(س) در صحرای کربلا و سپس دربار شام سخنرانی کرد

این مراسم در بوشهر، رنجبر در دشتستان

مشق

زنان بوشهری در تعزیه

آیین مختک گردانی که در بوشهر ثبت ملی هم شده، مراسمی است که از دیرباز با نقش آفرینی زنان بوشهری همراه بوده است. در این آیین زنان به یاد حضرت علی‌اصغر(ع) مراسمی اجرا می‌کردند و لالایی می‌خواندند. ام‌لیلا، مادر حضرت علی‌اکبر(ع)، رباب، مادر حضرت علی‌اصغر(ع)، شهربانو، مادر حضرت سجاد(ع)، حضرت سکینه دختر فاضل امام حسین(ع)، مادر حضرت قاسم‌بن‌الحسن(ع) و ام‌وهب از مهم‌ترین نقش‌هایی است که بانوان در تعزیه و مجالس مختلف شبیه‌خوانی بوشهر اجرا می‌کنند.

عزاداری

مشق

زنان بوشهری در تعزیه

آیین مختک گردانی که در بوشهر ثبت ملی هم شده، مراسمی است که از دیرباز با نقش آفرینی زنان بوشهری همراه بوده است. در این آیین زنان به یاد حضرت علی‌اصغر(ع) مراسمی اجرا می‌کردند و لالایی می‌خواندند. ام‌لیلا، مادر حضرت علی‌اکبر(ع)، رباب، مادر حضرت علی‌اصغر(ع)، شهربانو، مادر حضرت سجاد(ع)، حضرت سکینه دختر فاضل امام حسین(ع)، مادر حضرت قاسم‌بن‌الحسن(ع) و ام‌وهب از مهم‌ترین نقش‌هایی است که بانوان در تعزیه و مجالس مختلف شبیه‌خوانی بوشهر اجرا می‌کنند.

عدد خبر

۵۰ درصد

گردوغبار ایران شناسنامه‌دار شد و به گفته محمدرضا شهبازی، مدیرکل مخاطرات زیست‌محیطی سازمان زمین‌شناسی در تیرماه سال ۸۸ نخستین بار گردوغبار با منشأ خارجی ایران را تا مشهد در نوردید. درون گردوغبارها ریز، فلزات سنگین و گچ وجود دارد. کوارتز و سیلیکای موجود در ذرات نیز خطرناک هستند.

۴۵۰ هکتار

از عرصه‌های تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط‌زیست و ۱۰ هکتار از عرصه‌های تحت مدیریت سازمان منابع طبیعی در کوهستان خانی‌دچار حریق شده است. بیش از ۸۰ درصد خسارت‌ها به‌صورت سطحی بوده است. گونه‌های غالب این منطقه بلوط، بادام کوهی، ارزن و گون است.

گردشگری

مطالبه بخش خصوصی،

تداوم لغو روادید

حرم‌الله رفیعی گفت: یکی از مطالبات جدی بخش خصوصی این است که دولت به حذف فیلترها در صنعت گردشگری کمک کند و به لغو روادید یک‌طرفه ادامه دهد. به گزارش روابط‌عمومی انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران، رئیس این انجمن اعلام کرد: روادید ایران به‌صورت یک‌طرفه برای اتباع ۳۰ کشور لغو شده و ۳ کشور لبنان، ونزوئلا و مالزی نیز که پیش‌تر اتباع‌شان با ویزای فرودگاهی می‌توانستند به ایران سفر کنند، با مصوبه جدید بدون ویزا امکان سفر به ایران یافتند. رفیعی با اعلام اینکه لغو روادید با کشورهای دنیا، برداشتن یکی از فیلترهای گردشگری و ورود گردشگر به ایران است، افزود: اگر ۹۰ میلیون گردشگر وارد فرانسه می‌شوند و گردشگر ورودی ترکیه پس از کرونا ۵۵ میلیون نفر است به لغو روادید این کشورها با دیگر کشورهای دنیا مرتبط است.

بیشترین گردوغبار تهران از ورامین است
علیرضا مزینانی، مدیرکل محیط‌زیست استان تهران: استان تهران بیش از ۶۱ هزار هکتار کانون‌های بحرانی گردوغبار دارد که بیشترین مساحت، مربوط به شهرستان ورامین و به‌ویژه تالاب بندعلیخان است. حقایق این تالاب پرداخت نشده است.

درخواست تشکیل کمیته بحران محیط‌زیست ایران و عراق
نصیر عبدالمحسن عبدکلیله، سفیر عراق در ایران: ایران و عراق بیشتر از همه کشورهای منطقه از ریزگردها متاثر می‌شوند و پیشنهاد می‌شود کمیته بحران محیط‌زیست میان ایران و عراق تشکیل شود. کمبود آب و بیابان‌زایی در همه جهان در حال پیشروی است و به‌زودی اروپا هم آن را حس خواهد کرد.

ایران زادگاه ۲۳۰۰ گیاه دارویی

ایرانی‌ها ۱۶۸۰ تن گیاه دارویی طی ۶سال مصرف کردند و ۷۱۲۰ تن گیاه هم صادر شده است

گزارش

زهرا رفیعی

روزنامه‌نگار

رویشگاه‌های طبیعی برداشت می‌شوند و این تخریب عموماً از سوی کسانی صورت می‌گیرد که دانش کافی از مراحل رشد گیاهان دارویی ندارند و با برداشت غیراصولی فرصت زایش دوباره به طبیعت نمی‌دهند.

بر اساس تحقیقات انجام‌شده، بیشتر افراد برای بیماری‌های گوارشی، تنفسی، پوستی، عصبی، عفونی و کاهش درد از گیاهان دارویی استفاده می‌کنند. ۶۰ استان زاگرس‌نشین شامل استان‌های فارس، چهارمحال و بختیاری، لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، ایلام و بخش‌هایی از اصفهان به‌دلیل

کنگر: از جنس زعفرانی است که در دامنه‌های کوهستانی رشد می‌کند. معمولاً در ارتفاعات زاگرس و کوهستان‌های ایران یافت می‌شود.

زرشک: برخی گونه‌های زرشک در مناطق کوهستانی و زاگرس و اغلب در ارتفاعات بالا و مناطق سردسیر رشد می‌کند.

به‌لیمو: از جنس نعنای که در مناطق کوهستانی و زمین‌های کشاورزی ایران رشد می‌کند. این گیاه دارای خواص دارویی و اسانس‌های مفید است.

شیرین‌بیان: گیاهی که در مناطق کوهستانی و خاک‌های نیمه‌خشک رشد می‌کند. دارای خواص دارویی و آرایشی است.

۸۶۰۰ گونه گیاهان شناسایی‌شده در ایران	۲۳۰۰ گونه گیاهان دارویی ایران	۷۱۲۰ تن حجم صادرات گیاهان دارویی ایران در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲	۸۵۱ تن صادرات گیاهان دارویی در سال ۱۴۰۲	۱۶۸۰ تن مصرف داخلی گیاهان دارویی طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲	۲۷۶۰ گونه تعداد گیاهان منحصراً در ایران	۱۷ استان تعداد استان‌هایی که بهره‌برداری گیاهان دارویی دارند	۶ میلیون هکتار وسعت رویشگاه‌های گیاهان دارویی کشور
---------------------------------------	-------------------------------	--	---	--	---	--	--

گل گاوزبان: این گیاه خاصیت آرام‌بخش دارد و ضداضطراب، ضدالتهاب، تقویت‌کننده سیستم ایمنی بدن است و در باغات کشور کشت می‌شود.

بلوط: در مناطق کوهستانی زاگرسی رشد می‌کند. بلوط در شرایط زیستی متنوع از جمله زمین‌های کوهستانی و آهکی قابلیت رشد دارد.

بابونه: گیاه گلدار که در ارتفاعات رشد می‌کند و یکی از مصرف‌ترین گیاهان دارویی برای درمان انواع حساسیت است.

بنه: گونه‌هایی از درختان بنه، مانند بنه کوهی یا بنه گرگانی، در مناطق زاگرسی رشد می‌کند و به خشکی مقاوم است و میوه‌های خوراکی دارد.

خبرروز

۱۵۰ کشور در گیر گردوغبار

ایران یکی از ۱۵۰ کشوری است که در یک دهه اخیر گردوغبار به پدیده جوی دائمی در اکثر مناطقش تبدیل شده است. نیمه اول سال در سرسبزترین مناطق کشور نیز هشدار بروز گردوغبار صادر می‌شود. سال گذشته با ابتکار ایران ۵۰ کشور جهان دور هم جمع شدند و به قطعنامه‌ای بین‌المللی رأی دادند که براساس آن برنامه‌های کنترل گردوغبار به‌صورت جهانی اجرا شود. روز گذشته نخستین سالگرد روز جهانی «مقابله با توفان‌های ماسه و گردوغبار» برگزار شد. علی‌سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در این مراسم گفت: ایران ۲ طرح و برنامه زیر عمل منطقه‌ای را در جنوب و جنوب‌غرب و شمال و شمال‌شرق برای مقابله با گردوغبار تدوین کرده است. به پیشنهاد ایران یک دهه به‌عنوان دهه مبارزه با توفان‌های ماسه‌ای و گردوغبار نامگذاری شده است چرا که مردم ۱۵۰ کشور جهان از این معضل رنج می‌برند و شرایط به‌گونه‌ای است که می‌توان جدول مندیلف را در هوا مشاهده کرد، چون انواع فلزات در هوا وجود دارد.

میراث طبیعی

غارهای ایران در خطر نابودی هستند

جواد نظام‌دوست، رئیس پیشین و عضو فعلی انجمن غار و غارشناسی ایرانیان اعلام کرد: غارهای ایران در معرض تهدیدات جدی قرار دارند. نخستین تهدید معدن‌کاوی است و دومین تهدید تغییر کاربری و تبدیل آنها به غارهای گردشگری است. نظام‌دوست در گفت‌وگو با ایلتا از غار نخجیر، کتله‌خور و کرفتی به‌عنوان غارهای آسیب‌دیده ایران به‌دلیل بازدید بی‌رویه و بدون کنترل گردشگران نام برد و گفت: غار چپم در خراسان جنوبی که قابل طرح در دنیا بود به‌دلیل معدن‌کاوی برای همیشه از بین رفت و سنگ‌های آن به‌عنوان سنگ تزئینی به کشورهای همجوار فروخته شد. او اعلام کرد: ۲ هزار و ۳۰۰ غار کشف شده حدود ۱۳ غار به‌وسیله سیستم‌های دولتی، خصوصی و خصولتی تبدیل به غار گردشگری شدند. از بین این ۱۳ غار نیز ۲ یا ۳ غار درآمد دارند و می‌توانند هزینه‌های خود را در بیاورند. او اعلام کرد: در استان مازندران و منطقه سوادکوه ۴ غار باستانی به شکل اقفی یا برج‌های نظامی وجود دارد که متأسفانه توسط گنج‌یابان حفاری شده‌اند.

مقصّر ضعف فیلمنامه در سینمای ایران تهیه‌کننده است
حسین تراب‌نژاد، فیلمنامه‌نویس؛ من بخش اعظم مشکلات حوزه فیلمنامه‌نویسی در سینمای کشور را بر دوش تهیه‌کنندگان می‌بینم. اگر امروزه سینمای کشور سرشار از فیلمنامه‌های سردستی و سطحی شده به‌دلیل آن است که تهیه‌کننده کاربلدی وجود ندارد که تشخیص دهد فیلمنامه خوب چیست و فیلمنامه بد کدام است!/سینما پرس

کوتاه‌تر از گزارش

«روز واقعه» ۳۰سال بعد

بازیگران مشهورترین فیلم عاشورایی سینمای ایران کجایند و چه می‌کنند؟

«روز واقعه» ساخته شهرام اسدی، محصول سال ۱۳۷۳که از سیزدهمین جشنواره فیلم فجر برنده شاسیمرغ بلورین شد، شهری تر که در سینمای ایران دارد مدیون بازپخش‌های مکرر از تلویزیون است، و گرنه فیلم وقتی در خرداد ۱۳۷۴اکران شد با ۲۹۹هزار و ۸۹۶تماشاگر و فروشی حدوداً ۲۵میلیون تومانی در رده چهل‌ویکم جدول رده‌بندی فیلم‌های سال براساس تعداد تماشاگر قرار گرفت.
پرفروش‌ترین فیلم آن سال فیلم رزمی —جنگی «پرواز از اردوگاه» ساخته حسن تراب‌نژاد با بازی جمشید هاشم‌پور بود که بیش از ۳میلیون تماشاگر داشت و در گیشه حدود ۲۰۰میلیون تومان فروش کرد. در دهه ۱۳۶۰، برنامه‌های تلویزیون در ایام محرم خلاصه می‌شد به برنامه‌های عزاداری، اما در دهه ۱۳۷۰ که برنامه‌های نمایشی مناسبی در تلویزیون بیشتر متداول شده بود «روز واقعه» برای مسئولان تلویزیون که معمولاً هیچ فیلم مناسبی برای پخش در ایام محرم نداشتند، موهبتی محسوب می‌شد. موسیقی مجید انتظامی که یکی از شاسیمرغ فیلم به او تعلق گرفت، در محبوبیت فوری فیلم اثر فراوانی داشت. بعد، کلام فیلم بود که در مخاطبش اثر می‌کرد. کارگردانی فیلم چندان نکته‌ندان گبری ندارد و فیلم قدرتش را از کلام مطمئن فیلمنامه و موسیقی بیاتگر انتظامی و البته صدای نرم و نافذ زُرّ پطرس‌سی به‌جای علیرضا شجاع‌نوری (در نقش عبدالله، جوان نصرانی) می‌گیرد.
باینکه نقش اصلی فیلم را علیرضا شجاع‌نوری جوان بر عهده داشت که در آن ایام چهره شناخته‌شده‌ای نبود، اما نقش‌های فرعی فیلم را عمدتاً بازیگرانی مشهور ایفا کردند. ۳۰سال بعد از ساخت فیلم، بازیگران فیلم کجایند و چه می‌کنند؟

	
روز واقعه نخستین کار شجاع نوری نبود، اما او این فیلم به شهرت رسید. شجاع نوری بازیگری سینما را با «ان سوسی مه» (منوچهر سمرگری‌نسب، ۱۳۶۰) آغاز کرد. او در حال حاضر در سریال «سلمان فارسی» داوود میرباقری ایفاگر نقش سلمان است.	<div><div></div><div><div>علیرضا شجاع‌نوری</div><div>عبدالله</div></div></div>
نقش کوتاهی در فیلم داشت، اما او بازیگری بود که بلندی و کوتاهی نقش برایش اهمیت نداشت. مهم این بود که بتواند نقش را درست و باورپذیر از کار در آورد. او بعد از این فیلم در درام اجتماعی «وسری آبی» در نقش اصلی ظاهر شد و در سال ۱۳۹۷درگذشت.	<div><div></div><div><div>عزت‌الله انتظامی</div><div>زید</div></div></div>

در دهه ۱۳۷۰ انقش مهمی در کارنامه سینمایی مرحوم مشتاقی دیده نمی‌شود. در «روز واقعه» هم نقش کوتاهی داشت. در دهه ۱۳۸۰بود که بعد از مدت‌ها نقش‌های معمولی و فراموش‌شدنی چند نقش مهم بازی کرد. در سال ۱۳۹۸درگذشت.	<div><div></div><div><div>جمشیدشایخی</div><div>پیرمردصحرانشین</div></div></div>
نقشی که فتنی در «روز واقعه» داشت، جزو نقش‌های به‌یادماندنی‌اش نیست. فیلم مهم فتنی در سال ۱۳۷۲ «آدم برقی» بود که نقش چرچیل را بازی کرد. بعدها در سریال «ام‌علی‌(ع)» در نقش عمروعای اجرای ماندگاری داشت و با آن نقش در یادها ماند و سال ۱۳۸۲اوتوف کرد.	<div><div></div><div><div>مهدی فتنی</div><div>شتریان</div></div></div>

کشاورز در سال ۱۳۷۲فیلم مهمی دارد که «زیر درختان زیتون» به کارگردانی عباس کیارستمی است. بخش سوم «سه‌گانه کوکر» (۲فیلم دیگر این سه‌گانه عبارت‌ند از «خانه دوست کجاست؟» و «زندگی دیگر هیچ») آثار این کارگردان است. او سال ۱۳۹۹درگذشت.	<div><div></div><div><div>محمدعلی کشاورز</div><div>مردسینتی</div></div></div>
کارنامه‌ای شلوغ و پر از نقش‌های کوتاه و فرعی دارد که برخی‌های‌شان هم دیدنی‌از کار در آمده‌اند. همین‌نقش‌های کوتاه‌ر در دست فهمیده و بجا اجرا کرده. بخشی شامل نقش منفی در سینمای ایران است. سال‌هاست که کاری از او ندیده‌ایم او هم اکنون ۷۹سال دارد.	<div><div></div><div><div>عنايت‌الله بخشي</div><div>خائف</div></div></div>

نقشی که در «روز واقعه» داشت مثل اغلب نقش‌هایش به خودش شبیه بود، شوریده‌وی‌شبه‌بیله در سال‌های‌بعد از فوتش به واسطه قطعات متنوع و منظومی که در دست و نادرست به او نسبت می‌دهند بیشتر از سال‌های حیاتش مشهور شد. ۲۰سال پیش در سال۴۶درگذشت.	<div><div></div><div><div>حسین بلخی</div><div>نگهبان‌مبد</div></div></div>
چند سالی طول کشید تا لادن مستوفی بعد از نقش راحله «روز واقعه» بتواند نقش اصلی بگیرد و در سینما و تلویزیون شناخته‌شود. با این حال وقتی که به او فکر می‌کنیم، نقش خاصی که با آن به یادش بیآوریم تقریباً در ذهن نداریم.	<div><div></div><div><div>لادن مستوفی</div><div>راحله</div></div></div>

زاله علو حالا ۹۶ساله است و در این سن و سال بیش از قضاوت درباره کم‌وکیف کارنامه‌اش، استعمار و تداوم ستونی‌اش در کار هنر و سرگرمی است که توجه را جلب می‌کند. برای او سلامتی آرزومندیم.	<div><div></div><div><div>زاله علو</div><div>ارسلما</div></div></div>
---	---

فیلم‌های غیرکمدی نیاز به آکران طولانی مدت دارند

مهرداد فرید، تهیه‌کننده: فیلم‌هایی چون «این جمعیت قابل کنترل» با بودجه کمتری ساخته شده و از همان ابتدا هم موفقیت اقتصادی چندان‌ی برای آنها پیش‌بینی نمی‌شود. اگر سینمادارها مجال و فرصتی به این فیلم‌ها بدهند و این آثار ۳ یا ۴ ماه اجازه اکران داشته باشند به مرور مخاطبان خود را پیدا می‌کنند. / ایلنا

سریال‌ها: بهروزقلی پور

سینما

پخش «حسینییه تهران» از شبکه تهران

یکشنبه ۲۴ تیر ۱۴۰۳ - شماره ۹۱۵۱

صفحه‌آر: بهروزقلی پور

سینما

پخش «حسینییه تهران» از شبکه تهران

ویژه برنامه «حسینییه تهران» به تهیه‌کنندگی محمد جوادینژاد و اجرای علی ترابی، هر شب ساعت ۲۱ به‌مدت ۴۵ دقیقه از شبکه تهران پخش می‌شود. «حسینییه تهران» باهدف به تصویر کشیدن مراسم و آیین‌های سنتی هیئت‌های مذهبی، روضه‌خوانی و سوگواری برای سید و سالار شهیدان، گفت‌وگو با پیرغلامان اهل‌بیت(ع) و مداحان شهر و استان تهران پخش می‌شود. از مهم‌ترین اهداف تهیه و اجرای این برنامه همسو شدن با مراسم سوگواری هیئت‌های شهرستانی مقیم شهر و استان تهران و آشناسایی با خادمان و پیرغلامان است.روال برنامه «حسینییه تهران» به اینگونه است که گزار شگر برنامه در محله‌ها و هیئت‌ها حضور می‌یابد و ضمن گفت‌وگو با عزاداران و مداحان اهل‌بیت(ع)، گوشه‌هایی از مراسم شبانه مساجد و آیین‌هیئت‌ها را به تصویر می‌کشد. علاوه بر این، در فضای دیگری علی ترابی، مجری این برنامه با پیرغلامان حسینی گفت‌وگو می‌کند.

سریال

سریال زندگی کلی ساخته می‌شود

«بزرگ‌ترین» به‌عنوان نخستین سریال با فیلمنامه تأیید شده درباره زندگی محمدعلی کلی برای آمازون برایم ویدئو ساخته می‌شود. در این سریال، جیلن بست که در سریال «تمام آمریکایی: بازگشت به خانه» و «داستان‌های ترسناک آمریکایی» نقش آفرینی کرده، در نقش کلی، بوکسور افسانه‌ای ایفای نقش خواهد کرد و بن واتکینز، سازنده آن خواهد بود. «بزرگ‌ترین» با همکاری بنیاد محمدعلی تولید می‌شود و همسر او لونی علی، به‌عنوان تهیه‌کننده اجرایی در این پروژه فعالیت می‌کند. در این سریال پیروز یان‌ها و شکست‌های شگفت‌انگیزی که علی را به یک اسطوره بدل کرد، چه در داخل رینگ و چه بیرون از آن، به خوبی مستند شده و آن رویدادها ضربان قلب این داستان است. دنیا یک نماد را به یاد دارد، اما «بزرگ‌ترین» درباره یک مرد، یک شوهر، یک پدر، یک برادر و یک فرزند است. ورنون سندرز، رئیس بخش تلویزیون آمازون با اشاره به اینکه محمدعلی تعهد و اشتیاق را برای چندین نسل از آمریکایی‌ها تعریف کرد، افزود: سفر او در زندگی به بهترین وجه و توسط تیمی عالی به طور کامل تصویر خواهد شد. این داستانی الهام‌بخش از یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌های جهانی قرن بیستم است. محمدعلی کلی تابستان سال ۲۰۱۶ پس از ۲۲ سال مبارزه با بیماری پارکینسون از دنیا رفت.

هالیوود

هالیوود، علیه جو بایدن

جورج کلونی از تأثیر گذار ترین چهره‌های هالیوود با انتشار مقاله‌ای در نیویورک تایمز از «جو بایدن» خواست با کناره‌گیری از انتخابات پیش رو، شرایط را برای مقابله با ترامپ فراهم کند.جورج کلونی، بازیگر برنده اسکار اخیراً با انتشار نامه‌ای سرگشاده در نیویورک تایمز نوشته که گرچه «جو بایدن» پیش از این دمکراسی را نجات داده بود، اما در دوره جدید انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا می‌تواند با کناره‌گیری، موفقیت بهتری به دمکرات‌ها برای غلبه بسر ترامپ فراهم کند. جورج کلونی یکی از چهره‌های هالیوودی است که در روزهای اخیر از «بایدن» خواسته است از رقابت علیه ترامپ کناره‌گیری کند.

به گزارش ورایتی، کلونسی که در ماه ژوئن یک گردهمایی عظیم هالیوودی برای «بایدن» تدارک دیده و ۲۸میلیون دلار برای کمک به کمپین تبلیغاتی «بایدن» جمع‌آوری کرده، نامه اخیرش مبنی بر پیشنهاد خروج «جو بایدن» از رقابت با ترامپ، پس از عملکرد فاجعه‌بار «بایدن» در نخستین مناظره ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ منتشر کرده است. مایکل مور کارگردان برنده اسکار آمریکایی نیز حزب دمکرات را متهم کرد که با تحت فشار گذاشتن بایدن برای ادامه کاراز این انتخابات خود، مرتکب سوءاستفاده از سالمندان شده‌است. این مستندساز سیاسی طی مصاحبه‌ای تلویزیونی گفت: «مشکل اینجاست که من فکر می‌کنم نوعی سوءاستفاده از سالمندان در اینجا وجود دارد که در آن حزب دمکرات و افرادی که بخشی از دستگاه هستند، او را تحت فشار قرار می‌دهند تا بماند و سپس او بیرون می‌آید و می‌گوید تماشای مناظره اخیر دلخراش بود. چرا کسی کاری انجام نمی‌دهد؟ چرا اجازه دادند با این شرایط روی صحنه برود؟ چه کسی مراقب اوست؟»

فخیم زاده دستمزد نگر فت

در پشت صحنه کار، همه تحت تأثیر فضا هستند. پلان‌های کر بلا بعد از هر بار ضبط برای بررسی نهایی از مانیتور پخش می‌شود و اعضای گروه که دور آن حلقه زده‌اند، چشم‌هایشان خیس می‌شود و همه تحت تأثیر قرار می‌گیرند. مهدی فخرزاده برای حضور در این بخش از سریال دستمزد نمی‌گیرد.میرباقری بعدها گفت: «مختارنامه متبرک که شد به کر بلا و عاشورا.»

مشکل سیاهی لشکرها

اهالی طرود عاشق اهل‌بیت(ع) هستند و همه برای کمک به مختارنامه می‌آیند؛ حتی حاضرند به‌عنوان سیاهی لشکر مقابل دوربین قرار بگیرند. «مختارنامه» پروژه عظیمی بود و هنروران بخش مهمی از کار بودند که در صحنه‌های مختلفی از سریال حضور داشتند و سر صحنه آوردن هنروران با تجربه و آماتور یکی از دغدغه‌های همیشگی گروه تولید بود. در صحنه‌های ظهر عاشورا مشکلی که به‌وجود می‌آید این است که اهالی طرود که به‌عنوان هنرور جلوی دوربین می‌روند، اصرار دارند که جزو سپاه امام حسین(ع) باشند و هیچ‌کس حاضر نیست در سپاه یزید حضور داشته باشد.

سریال مختارنامه ساخته داوود میرباقری

بازیگران «نامیرا» چه کسانی هستند؟

محمدعلی کشاورز، شهرام حقیقت دوست، عنایت بخشی، اکبر عبدی، رویا تیموریان و… بازیگران اصلی سریال بودند. علی دهکردی هم برای تست جلوی دوربین رفته بود. ■ بعد از پرورنده نیمه‌تمام «نارالله» محسن علی‌اکبری با همکاری دوباره شهریار بحرانی تصمیم گرفت «نامیرا» را بسازد؛ فیلمی که اقتباسی از کتاب «نامیرا» نوشته صادق کر میار است. ■ داوود میرباقری، نویسنده فیلمنامه «نامیرا» است. اما پروسه تولید این فیلم با فراز و نشیب در این ماه‌ها همراه بود. راوی این داستان خود نویسنده است. کر میار برای نوشتن این اثر، از آن‌تحلیلی که درباره سیدالشهدا و قیام او نوشته شده، استفاده کرده است. نامیرا در سال ۱۳۸۹ در دوره سوم جایزه ادبی جلال آل احمد،

بعد از گذشت سال‌ها دلیل توقفش عنوان شده است.

تهیه‌کننده سریال سال‌ها بعد، از سختگیری‌ها گفت و اینکه آن زمان مراجع، سختگیری‌های زیادی درباره تولید فیلم و سریال درباره امامان و ائمه‌اطهار(ع) داشتند، اما کارگردان این سریال عنوان کرده که

رئیس وقت صداوسیما به خاطر فشارهای بیرون از مجموعه مجبور به توقف پروژه شده است.

البته بحرانی در جای دیگر نیز می‌گوید:

مختار کار ما را تعطیل کرد؛ وقتی سریال متوقف شد کسی چیزی نگفت، اما به‌نظر، تلویزیون، سریال ما را کنار گذاشت تا مختار ساخته شود.

مرحوم جمشید مشایخی، مرحوم

گزارش ۲

به‌گفته تهیه‌کننده «نامیرا»، فیلمبرداری این فیلم سینمایی ۵۰درصد پیش‌رفته و این در حالی است که آبان سال گذشته هنوز تولید آن شروع نشده بود، با تغییر کارگردان آیا این فیلم تولیدش شروع شده است؟

محسن علی‌اکبری، تهیه‌کننده تلویزیون و سینما در دهه ۱۳۸۰اقدام به تولید سریال «نارالله» به کارگردانی شهریار بحرانی کرده بود که بعد از فیلمبرداری بخشی از سریال،

توانست آن را به پایان برساند.

این سریال در ۱۳اقسمت در لوکیشنی اطراف شهر یزد کلید خورد. فیلمبرداری سریال آغاز شد، اما بعد از ماه‌به دلایلی تولید این سریال متوقف شد؛ سریالی که

مختارنامه

عاشورا در فیلمنامه نبود

صحنه‌های مربوط به کر بلا اصلاً از ابتدا در فیلمنامه «مختارنامه» نبود. طبق روایت کتاب «پرورنده مختارنامه»، فیلمبرداری مختارنامه به پایان رسیده بود که عزت‌الله ضرغامی، رئیس وقت صداوسیما از گروه مختارنامه می‌خواهد با توجه به منفی شدن ساخت سریال «نارالله» که درباره وقایع کر بلا بود، صحنه‌های مربوط به کر بلا و روزهای تاسوعا و عاشورا را در سریال مختار بگنجانند.

میرباقری ابتدا با وجود اینکه محدودیتی برای پرداختن به کر بلا نداشت، شخصاً مایل نبود که به کر بلا بپردازد؛ چون اعتقاد داشت که هم از نظر آگاهی و اطلاعات تاریخی و هم از نظر پشتوانه‌های اعتقادی به آمادگی بسیاری نیاز است و چون موضوع سرنویشت‌سازی است نمی‌توان فقط به‌عنوان یک سوژه به آن نگاه کرد. پس اگر کسی قصد وارد شدن به این حوزه را دارد باید از هر حیث این آمادگی را داشته باشد. میرباقری تا زمانی که آمادگی لازم را پیدا نکرد، فیلمبرداری صحنه‌های کر بلا ی مختارنامه را آغاز نکرد. گروه تولید مختارنامه برای ساخت صحنه‌های حضرت عباس(ع) در کر بلا و نهر علقمه به روستای طرود در شهرستان شاهرود استان سمنان می‌رود. این روستا نخل دارد که این امتیاز بزرگی برای این منظور محسوب می‌شده است. گروه تدارکات، زمینی را که مناسب ساخت نهر است، پیدا می‌کنند و ذنبال صاحب زمین می‌روند تا آن را اجاره کنند. صاحب زمین پی‌ریزی است که مایل نیست زمینش را اجاره بدهد، اما وقتی از موضوع مطلع می‌شود و می‌فهمد قرار است از زمینش چه استفاده‌ای کنند، با دریافت ۵۰۰هزار تومان رضایت می‌دهد که زمین خود را در اختیار عوامل سریال قرار دهد.

همیشه

حافظ
خیال روی تو در هر طریق همزه ماست
نسیم موی تو، پیوند جان آگه ماست

صفحه آخر

www.hamshahronline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قریبی، شماره ۱۴
کد پستی: ۰۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۲۴۴
تلفن: ۲۲۰۳۰۰۰، ۲۲۰۳۰۰۱، ۲۲۰۳۰۰۲، ۲۲۰۳۰۰۳، ۲۲۰۳۰۰۴، ۲۲۰۳۰۰۵

پدیرش آگهی: ۸۳۲۲۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰
توزیع و اشتراک:
موسسه انتشارات گسترش امروزین
تلفن: ۹۱۲۰۴۱۲۲

فرهنگ شهر:
دیروز همیشه طباطبایی
گزارش:
مفهوم سید محمد میر
دیروز فاطمه عسگری نیا
۳۴ (سینما و تلویزیون):
دیروز سعید فروزی
دیروز علیرضا محمودی
صفحه آخر:
دیروز جواد نصرتی

ایران شهر:
دیروز هزار عباسی
تندیس:
دیروز عیسی محمدی
دیروز مریم سرخوش
سرخ:
دیروز جواد عزیز
دیروز محمد جعفری
دانشگاه:
دیروز آسان شادمان
دیروز زهرا خانی
سرزمین من:
دیروز محمد باریکانی

سیاسی و دیپلماتیک:
دیروز حسین ارجلو
شهرنگار:
دیروز پروانه بهرام نژاد
دیروز مریم باقریور
اقتصاد:
دیروز مریم موسی پور
تماشاگر:
دیروز امیر محمد یعقوب پور
دیروز لیلی فرسند

صاحب امتیاز:
مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: مسمن مهدیان
سرمدیروز دانیال معمار
دیروز تحریریه: مهدی علیپور
معاونان سردبیر:
شهرام فرهنگ، علی عمادی
شاهین امین، حامد فوقانی
مدیر فنی: حامد یزدانی
مدیر هنری: مهدی سلامی
دیروز عکس: امیر پناهیور

حضرت امیر المؤمنین علی:
آن که دوری سفر (قیامت) را به یاد آرد، برای آن آماده شود.

اذان ظهر: ۱۲:۰۱ - غروب آفتاب: ۱۹:۳۱
اذان مغرب: ۱۹:۴۱ - نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۹
اذان صبح فردا: ۳:۰۷ - طلوع آفتاب فردا: ۵:۰۰

محررم نامه قرار به وقت ظهر عاشورا

حامد فوقانی
هر چه فکر کردم چه صحنه‌هایی از ظهر عاشورا به یاد دارم، چگونه می‌توانم مجالسی را که در ایام محرم در آنها شرکت کرده‌ام روایت کنم و چه توصیه‌ها و پندهایی را که از بزرگان در روضه‌ها شنیده‌ام بازگو کنم، جملاتی به ذهنم ترسید که بتوانم ادای طلب کند. در میان شان فقط توصیه‌ای از غلامرضا سازگار، پیر غلام اهل بیت(ع) به یاد آمد که گفته بود: «فلسفه قیام تنهار به معروف و نهی از منکر نیست، بلکه کنار گذاشتن تمام بدی‌ها و ترویج تمام خوبی‌هاست.»
بیبیام به آمدن عاشورا سال را دوباره آغاز کنیم؛ ظهر روز عاشورا با خودمان عهد ببندیم و قرارهایمان را تنظیم کنیم که خود تک‌ماتش اولش را بازی می‌کنیم. خدارا چه دیدید، شاید نتوانستیم عاشورای سال آینده را ببینیم، اما فضیلت عاشورای همین امسال را نباید از دست داد. چه فضیلتی بهتر از اینکه با خودمان، بین خود و خدایمان و بین خود و حسین‌مان قرار بگذاریم؟ نه، استغفرالله خدا و سیدالشهدا که به ما نیازی ندارند تا آنها را وارد عهدنامه‌مان کنیم. فقط از آنها مدد خواهیم تا لطفشان شامل حال ما و در این قرار باورمان باشد، تا دست‌مان را بگیرند تا اگر پای‌مان لغزید و زمین خوردیم، نیرویی اعطا کنند که دوباره بلند شویم. بگذارید کمی در دجل کم، مگر نه اینکه همیشه فریاد سر داده‌ایم: «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا» پس ای کاش که عاشورا که گذشت، طوری رفتار و عمل کنیم که انگار هر روز عاشورا است؛ همیشه به خود تلنگر بزنیم در سالروز پیروزی خون بر شمشیر و بر مظلومیت ابا عبدالله(ع) و یارانش اشک ریختیم، چه وعده‌هایی به خود دادیم، چقدر درست گفته‌اند: «اگر مردم گمراه جهان، راه موسیاید / نزدیک‌ترین راه به الله حسین است»
بیباید ظهر روز عاشورا، همان موقع که نخل را بر زمین گذاشتند، بر طبل‌ها دیگر تکویدند، علامت‌ها دیگر سلام ندادند و صدای الله‌اکبر مودن به گوش رسید، عهد کنیم که ذره ذره پول‌هایی که درمی‌آوریم، پولی که خرج می‌کنیم، نگاهی که می‌اندازیم، صدایی که می‌شنویم، حرفی که می‌زنیم و لقمه‌ای که به دهان فرو می‌بریم، به حلال باشد، باید قبول کنیم دیگر به شدت درگیر روزمرگی‌ها شده‌ایم، تکنولوژی، بخشی از زندگی‌مان شده، زمان با سرعت بالاتری سپری می‌شود و عمر زودتر به پایان می‌رسد؛ پس یک تلفن بیجا، یک سخن بی‌خرانه، یک ترددی بی‌ملاحظه و یک در آمد حتی اندک نابحق در این عصر می‌تواند بیشتر از هر زمانی دامن‌مان را در غفلتی بگیرد. در هر حالی که اگر توجه‌مان همه اینها می‌تواند همان، ترویج خوبی‌ها باشد، تلفن‌هایی بیجا، سخنانی خرمندانه، ترده‌هایی باملاحظه و در آمد‌هایی بحق.

قیام عاشورا ایبان

دوشنبه، بیستم آذر ۱۳۵۷ را شاید کسی از مردم ایران فراموش نکند؛ روزی به یادماندنی که تا همیشه بر تارک تاریخ معاصر ایران می‌درخشد؛ روزی که ملت ایران، قیام حضرت ثارالله(ع) علیه حکومت ظلم و جور را سرمشق و سرلوحه خود و آن حضرت را اسوه و الگوی حرکت آزادی‌خواهانه خود برای رهایی از زیر بوغ استبداد، استعمار و استعمار قرار داد و به پا خاست. پس سوگوار برای آن امام و منظور، ابرام و اصرار ورزید، از پای ننشست و استوار ماند، خاطرهای ماندگار ساخت که در خاطر‌ها یادگار شد و جهان را به تحیر واداشت. عاشورای عاشورایی آن سال، حکایتی دگر بود؛ حکایتی از حضور دست‌در دست زن و مرد و پیر و جوان که آمده بودند تا از زار خود را اعلام کنند و این عکس، راوی صادق آن روز است.

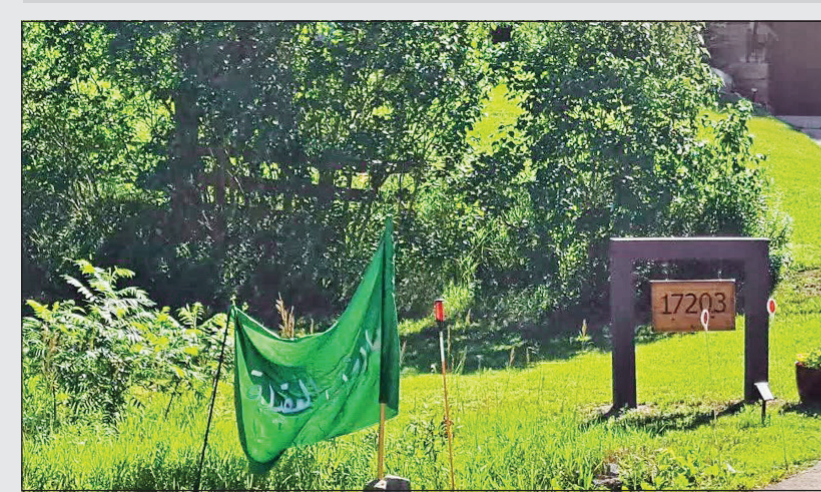
این عکس حکایت روزی است که ملت ایران، قیام حضرت ثارالله(ع) علیه حکومت ظلم و جور را سرمشق و سرلوحه خود برای رهایی از زیر بوغ استبداد، استعمار و استعمار قرار داد و به پا خاست

عکس روز عاشقان تبار حسین

اسم و رسم‌شان را نمی‌دانیم؛ مرد و زنش را هم نمی‌دانیم؛ فقط می‌دانیم جوری به اهل بیت محبت دارند که صدای عشق‌شان از کانادا به گوش جهانیان رسیده است. صحبت از عشاق خارج‌نشین سیدالشهدا(ع) است. خارج‌نشینانی که شاید در وطن‌شان ایران نباشند اما پا به پای عاشقان ابا عبدالله(ع) عزاداری می‌کنند و در خانه‌شان را با پرچم حضرت زینب(س) مزین کرده‌اند تا همگان بدانند عزادار حسین(ع) هستند.

خانه یکی از عاشقان اهل بیت(ع) در کانادا

عزاداری در انگلیس

در دهه محرم، محبان ابا عبدالله(ع) در هر جای این جهان، گرد هم می‌آیند تا آیین عزاداری سیدالشهدا(ع) را به بهترین شکل اجرا کنند. در مرکز اسلامی انگلیس و مجمع اسلامی جهانی که از کانون‌های اصلی اجتماع ایرانیان و مسلمانان از ملیت‌های مختلف در لندن است هم، عاشقان اهل بیت عصمت و طهارت(ع) با حضور در آیین‌های ویژه شب‌های محرم در پایتخت انگلیس، به ساحت مقدس سالار شهیدان و اصحاب باوفایش ادای

احترام می‌کنند. علاوه بر ایرانیان، دلدادگان حضرت ابا عبدالله(ع) از سنن، قشرها و ملیت‌های مختلف از جمله انگلیسی، افغانستانی، عراقی، هندی، پاکستانی، بحرینی، لبنانی و کویتی دور هم جمع می‌شوند و در فضای معنوی و آکنده از عطر حسینی، با کلام سخنرانان به زبان‌های مختلف، با ویژگی‌های مکتب حسینی بیشتر آشنا می‌شوند. آیین‌های ویژه ماه محرم و برپایی مجالس عزای حسینی، علاوه بر دهه‌نقطه در لندن، در شهرهای منچستر، بیرمنگام، لیورپول، کاردیف، گلاسکو و نیوکاسل نیز برگزار می‌شود.

یادداشت

۳ درس حسینی برای زندگی امروز

سیمرغ طباطبایی پور
قصه کاروان حسین(ع) و یارانش، تنها قصه کربلا و هزار و اندی سال پیش نیست؛ کاروان او قرن‌هاست جلوی دیدگان ما، به سوی نور قدم بر می‌دارد و با تکامل ما، هر بار در زندگی ما، حرفی جدید و طرحی نو در می‌اندازد. پس حالا باید آندیشمندان، با بررسی منش و روش حرکت حسین(ع) و یارانش در طول تاریخ، رد پاسخ به این سؤال را گرفت که با مختصات زندگی امروز، چه درسی از زندگی امام و یارانش می‌توان آموخت.
درس اول: گاهی می‌توان زندگی را رها کرد و رفت / شهادت
اوضاع و احوال زندگی در سال ۶۱ هجری، به گونه‌ای پیش رفت که امام به این نتیجه رسیدند که با حفظ زندگی خود، چیزهایی با ارزش‌تر از زندگی را از دست می‌دهند؛ پس امام با انتخاب مسیر شهادت، نخستین درسی که به ما آموخت، آن بود که اینگونه نیست که من با هر خفتی، به زندگی بچسبم و گاهی باید به خاطر ارزش‌هایی والاتر، از زندگی نیز دست بشویم.
درس دوم: انسانیت خریدنی نیست / شرافت
در دنیای امروز، گروهی تصور می‌کنند هر انسانی خریدنی است و تنها تفاوت در انسان‌ها، آن است که قیمت‌ها متفاوت است؛ انسانی را با استخدام در کاری دیگری را با پیشنهاد وزارت و و کالت و آن یکی را با دادن سسکه و دلار می‌شود خرید. پیام امام در ماجرای عاشورا، آن بود که هستند انسان‌هایی که نمی‌توان آنها را خرید و از آنها استفاده ابزاری کرد.
درس سوم: حق انتخاب قائل باش / احترام
شب عاشورا امام به یارانش حق انتخاب داده، آنها را در خیمه‌های جمع کرد و ببخش را از دوش آنها برداشت و به آنها احترام گذاشت و اجازه داد جانشان را نجات دهند و شبانه، خیمه را ترک کنند. مسیر حسین(ع)، مسیری روشن بود که همانا ماندن و شهادت را در آغوش کشیدن بود؛ اما مرام حسین(ع) چنین بود که برای یارانش احترام قائل باشد و برای گام زدن در مسیر حق نیز به یارانش حق دهد که انتخاب کنند.

عکس خانه

تکیه مردان کوچک
سال‌هاست که جوان‌ها و بزرگ‌ترهای هر محله، با آمدن ماه محرم دور هم جمع می‌شوند تا تکیه‌ها بر تن دیوارها بنشینند، موکب‌ها بر پا شوند و عطر جای قند بپلوی حضرتی در آسمان محرم بپیچد. اما این فقط بزرگ‌ترها نیستند که قرار دل‌ها بیشان را در کنج تکیه‌ها جست‌وجو می‌کنند؛ بچه‌ها هم سهم کوچکی در این عزاداری بزرگ دارند. بچه‌ها با کمترین امکانات، تکیه درست می‌کنند و حتی شده با ۲ استکان چای، از عزاداران حسینی پذیرایی می‌کنند.

کار خوبی که دیده شد

محرم که می‌شود، هر کسی یک گوشه کار را می‌گیرد تا خیری برساند؛ چند نفر تکیه بر پا می‌کنند، عده‌ای طبل و سنج و دمام می‌زنند؛ یک نفر بانی پخت غذای نذری برای نیازمندان می‌شود؛ بچه‌ها غذاها را پخش می‌کنند؛ چند نفر دیگ‌های نذری را می‌شویند و این وسط عده‌ای هم هستند که حواس‌شان به ریخت و پاش‌های بعد از عزاداری است. همان زمان که همه به سوی خانه‌هایشان روانه می‌شوند، این افراد زبانه‌های باقی‌مانده را از خیابان و محله جمع می‌کنند، مثل جوانان هیئت قمر بنی‌هاشم حسینیه اعظم پادرو که این شب‌ها بعد از پایان مراسم عزاداری برای کمک به پاکبانان شهرداری، تمام لیوان‌های یک‌بار مصرف را جمع‌آوری و میدان امام حسین علیه‌السلام را پاکسازی می‌کنند.

به فدای لب عطشان حسین(ع)

اگر چه تقریباً دوره آبسردکن‌های کنار خیابان و جلوی مغازه‌ها گذشته‌اند، هنوز هم هستند آدم‌هایی که دنبال اجر کار خیرند و تابستان که می‌شود، بساط شربت و آب آشامیدنی برای عابران را مهیا می‌کنند. این آدم‌ها نه تنها برای سیراب کردن هموعان‌شان بانی خیر می‌شوند، بلکه نمادی هستند از انسانیتی که پررنگ بودنش حال آدم را خوب می‌کند. نمونه‌اش یک هموطن قومی است که در این ماه محرم شربت‌های خنک را با پرچم «به فدای لب عطشان حسین(ع)» بین کارگرهای تشنه، پیک‌های موتور و هر کسی که در ساعات گرم روز در خیابان‌های قم در رفت‌وآمد است، پخش می‌کند تا این آدم‌ها را سیراب کند. تقبل منا هذا القلیل و اجر تان با ابوالفضل العباس(ع).

رسم مهربانی

بزرگ‌ترین غم و اندوه و ماتم است اما محور تمام خیرهای خوب و کارهای نیک، ناشم که می‌آید هر گره‌گویی باز می‌شود و هر سختی‌ای آسان. اصلاً رحمت‌الله‌الواسعه است و محبان و خادمان و عزادارانش هم این مهر و مهربانی را به صورت قطره‌ای از دریای بی‌کران وجودش به ارث برده‌اند که امروز حسین علیه‌السلام زبان مشترک همدلی دنیاست. نمونه این مهربانی که حالا کم‌کم دارد تبدیل به یک رسم زبیا می‌شود، کار خیر برخی از خشک‌شویی‌ها در ایام محرم است که شست‌وشوی لباس عزاداران حسینی را به صورت رایگان انجام می‌دهند. محرم امسال چند خشک‌شویی در تهران و شهرهای دیگر برای نشان دادن عشق و ارادت‌شان به ابا عبدالله(ع) این کار خیر را بر عهده گرفته‌اند و هر روز بر تعدادشان افزوده می‌شود.

کار زیبای طلافروشان بزدی

عاشقان حسینی این روزها و شب‌ها به انواع مختلف سوگوار غم‌سور و سالار شهیدان(ع) هستند. اما طلافروشان بزدی علاوه بر برپایی مراسم روضه خوانی و عزاداری به صورت ویژه یک کار زیبای متفاوت نیز انجام داده‌اند. طلافروشان بزدی هماهنگ با هم در روز سوم محرم در غم ۳ ساله امام حسین علیه‌السلام و مصیبت‌های اسارت حضرت رقیه(س) در مغازه‌هایشان از خرید و فروش گوشواره خودداری کردند.

موکب‌داران کوچک

هم اسم خودش ابوالفضل بود و هم اسم رفیق صمیمی‌اش؛ دو تاریخ ۱۰ (ساله) که نشستند بودند و با هم سنگ‌ها بیشان را واکنده بودند که دل‌شان رضا نمی‌دید فقط برای ابا عبدالله(ع) لباس سیاه بپوشند، عزاداری کنند و زنجیر بزنند یا بسینی چای در هیئت پوچ‌خاندن و خادمی کنند؛ دل‌شان می‌خواست تمام شهر و کوچه‌هایش، در ماتم و عزای حسینی سهم داشته باشند؛ حتی کوچه فرعی و کم‌تردد و خاکی آنها. برای همین آن روز از مادرهایشان چادر مشکی طلب کردند تا ساده‌ترین خیمه امام حسین(ع) را در یکی از محله‌های گیلان به پا کنند؛ خیمه‌ای که سادگی‌اش بزرگ‌ترها را هم پای کار آورد و هر کس چیزی نذری می‌آورد. در آخر هم ابوالفضل و دوستانش شربت خنک در گرمای تابستان به دست همسایه‌ها می‌دادند.

فوتبال

England

BERLIN

خبر آخر

UEFA
EURO2024
GERMANY

Spain

یک ماه لذت فوتبال امشب با معرفی قهرمان یورو ۲۰۲۴ به پایان می‌رسد؛ اسپانیا یا انگلستان؟

اتفاق روز

۱۵ سال بعد

مهدی طارمی چگونه از ایرانچوان بوشهر به اینتر ایتالیا رسید؟

خبری که از مدت‌ها قبل به‌طور قطعی اعلام شده بود، بالاخره جنبه رسمی و علنی پیدا کرد و مهدی طارمی به عضویت اینتر ایتالیا درآمد. از مدت‌ها پیش همه می‌دانستند که کارهای این انتقال نهایی شده و تنها اعلام آن باقی مانده؛ اتفاقی که رخ داد و طارمی بعد از حضور در تست‌های پزشکی، قراردادش با نراتوری را به امضا رساند. خودش از این روز، به‌عنوان شادترین روز زندگی‌اش نام برده؛ آنچه نشان‌دهنده اهمیت بسیار زیاد این انتقال برای طارمی است. در کنار نمایندگانی که فوتبال ایران در بایرن مونیخ داشت، حالا طارمی هم یکی از مهم‌ترین نقل‌وانتقالات تاریخ را رقم زده که البته برای قضاوت بهتر در مورد کیفیت آن، باید منتظر گذر زمان ماند و دید و این بازیکن می‌تواند در معادلات فنی اینتر سهم قابل توجهی به‌دست بیاورد یا نه.

هر چه هست، روند پیشرفت طارمی در طول یک دهه، به یک نمودار منظم و رشک‌برانگیز تبدیل شده؛ به یک الگوی امیدبخش برای همه کسانی که می‌خواهند تلاش کنند و بالا بروند. طارمی درست تابستان ۱۰ سال پیش، به‌عنوان بازیکن ایرانچوان بوشهر به تهران آمد تا با پرسپولیس قرارداد ببندد. آن روز، حتی عکاسان و خبرنگاران حاضر در خیابان هم چهره طارمی را تشخیص ندادند؛ او اما جنگید، کوشید، بهتر شد و بالا رفت؛ پرسپولیس، ریوآوه، پورتو و اینتر. قابل توجه همه چهره‌های مستعد و گمنام ایران زمین؛ از امروز ۱۰ سال بعدتان را بسازید.

سوزه روز

چه عرض کنیم؟!

در مورد سوزه‌های نقل‌وانتقالات که بیش از سطح فنی شان مورد توجه قرار گرفته‌اند **بهر روز رسایی!** بازار مکاره این لقبی است که گاهی به بازار نقل‌وانتقالات فوتبال ایران داده می‌شود و البته بر بیره هم نیست. اخبار و تیتراهای اغراق‌آمیز، بازی زشت دلال‌ها، ناز و ادای بازیکنان و رقابت ناسالم برخی باشگاه‌ها، فضای مه‌جود آورده که حاصل آن برای اغلب هواداران فوتبال چیزی غیر از خشم و سرگیجه نیست. حالا برخی بازیکنان تا حدودی ارزش این سر و صداها را دارند که این هم معمولاً باید سقف معقولی داشته باشد اما بعضی دیگر واقعا اینطور نیستند. مثلاً در همین تابستان شاید بتوان جدل بر سر جذب علیرضا بیرانوند، رامین رضاییان یا مهدی تراهی را درک کرد اما به‌نظر می‌رسد شمار دیگری از سوزه‌های نقل‌وانتقالاتی بیش از حد بولد شده‌اند. مثلاً بیابید وضعیت بعضی از آنها را مرور کنیم.

صالح حمدانی | مدافع راست استقلال در فصل گذشته هنوز برای تمدید قرارداد با این باشگاه به توافق نرسیده. گفته می‌شود حمدانی پیشنهاد ۳۲ میلیون‌ریزی استقلال را رد کرده و هم‌زمان می‌گوند از سپاهان و حتی پرسپولیس پیشنهاد دارد. صالح مخصوصاً بعد از مصدومیت یامگا به مهره مؤثری در استقلال تبدیل شد و حتی به تیم ملی هم رسید. قبلاً هم نوشتیم بازیکن بدی نیست و تلاش را ستوده‌ایم اما در عین حال به یاد داشته باشید که او طی ۵ فصل گذشته، در ۱۳۲ بازی معادل ۸۹۴۹ دقیقه به میدان رفته که در این مدت ۶ گل زده و ۷ پاس گل داده است. حمدانی فصل گذشته در استقلال یک گل زد و هیچ پاس گلی نداد!

جواد آقایی پور | مهاجم ۲۴ ساله استقلال خوزستان فصل خوبی را پشت سر گذاشت. او با به ثمر رساندن ۹ گل، نقش مهمی در بقای تیمش در لیگ برتر داشت و بعضی از گل‌هایش هم واقعا زیبا بودند اما آیا این غائله بزرگی که برای انتقال او راه افتاد و از استقلال و سپاهان تا باشگاهی در روسیه درگیرش شدند، تناسبی با توانایی‌هایش دارد؟ امیدواریم که اینطور باشد. به هر حال بد نیست بدانید آقایی پور طی ۲ فصل اخیر در استقلال خوزستان عملکرد خوبی داشته و فصل قبل تر هم در لیگ یک ۱۱ گل برای این تیم زده بود اما آمارش در سایر تیم‌ها چندان چنگی به دل نمی‌زند. آقایی پور در ۳۱ بازی برای سپیدرود ۴ گل و طی ۳۲ بازی برای شهرداری استراهم ۴ گل دیگر به ثمر رسانده بود.

مهدی لیموچی | دیگر بازیکن خیرساز این نقل‌وانتقالات هم مهدی لیموچی بوده که لاید داستانش را همه می‌دانید؛ ادامه در صفحه ۱۲ گفته بود پرسپولیس است و قرار بود به این تیم بپیوندد اما با وجود مذاکرات و توافقات، سر از سپاهان در آورد.

PARIS 2024

012

روز مانده تا المپیک

پخش زنده

یورو ۲۰۲۴

اسپانیا

22:30

انگلیس

برنامه بازی

کوپا لیبرتادور

دوشنبه ۲۵ تیر ۱۴۰۳

آرژانتین

03:30

کلمبیا

مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۴

دوشنبه ۱۵ شهریور ۱۴۰۳

ایران

20:00

قر قیزستان

دوشنبه ۲۰ شهریور ۱۴۰۳

امارات

20:00

ایران

دوشنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۳

ازبکستان

20:00

ایران

دوشنبه ۲۴ مهر ۱۴۰۳

ایران

20:00

قطر

دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۳

ایران

18:00

کره شمالی

دوشنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۳

ایران

18:00

قر قیزستان

دوشنبه ۵ فروردین ۱۴۰۴

ایران

18:00

ازبکستان

دوشنبه ۱۹ آذر ۱۴۰۳

ایران

18:00

قطر

دوشنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۳

ایران

18:00

کره شمالی

کمتراز ۱۰ روز دیگر درهای نمایشگاه سرزمین مقاومت به روی شهروندان باز می شود

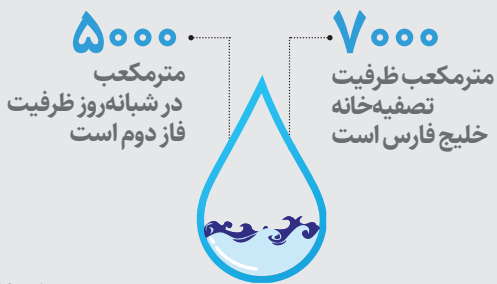
شبیه سازی سرزمین مقاومت در برج میلاد

+ بازدیدکنندگان با ورود به تونل، قصه تصویری کشورهای مقاومت را مشاهده می کنند

صفحه ۱۵

همزمان با اجرای پویش امید و افتخار و افتتاح تصفیه خانه خلیج فارس مطرح شد

ساخت ۱۱ تصفیه خانه پساب در پایتخت

صفحه ۱۶

افزایش نظارت بر محدوده طرح با ۴۰ دوربین جدید

دورزدن طرح ترافیک سخت تر می شود

+ بیش از ۵۵۰ دوربین نظارتی ورود و خروج خودروها به محدوده طرح را رصد می کنند

صفحه ۱۴

گزارش تصویری

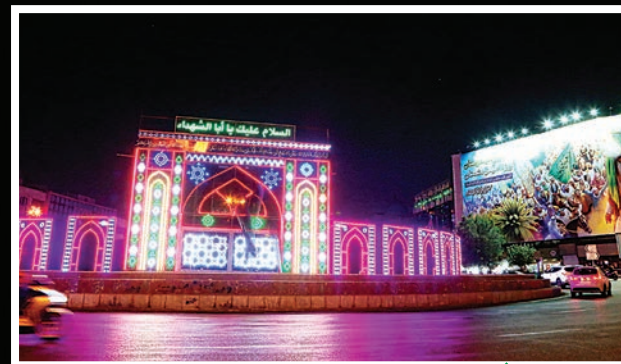
تعزیه خوانی در تکیه تجریش

از دوران قاجار تاکنون مردم گوشه و کنار ایران در میدان، گذرها، حسینیه ها و تکایا به تماشای تعزیه نشستند. هنری که در فرهنگ ما ریشه دیرینه دارد و نمایشی آیینی که وقایع کربلا را روایت می کند. در تهران هم مراسم تعزیه خوانی در تکیه بزرگ تجریش به ثبت ملی رسیده است و در دهه اول محرم هر روز از ساعت ۱۰ صبح میزبان عاشقان ابا عبدالله (ع) و این نمایش مذهبی است. تکیه تجریش یادگاری از دوران قاجار است که در ضلع شمالی استان امامزاده صالح (ع) و در ۲ طبقه ساخته شده است. آن زمان طبقه بالا در ایام محرم پذیرای زنان بوده و ۲۲ پنجره شبیه به هم دارد. این پنجره ها به طبقه اول و صحن تکیه باز می شوند. در این چند قاب نمایی از تعزیه این تکیه را می بینید.

برپایی خیمه هنرهای عاشورایی
موقعیت: میدان شهیدای هفتم تیر
بازه زمانی فعالیت: ۱۷ تا ۲۹ تیرماه از ساعت ۱۶ تا ۲۲

برنامه های اجرایی در خیمه ها
تعزیه • سرودهای عاشورایی
نقالی • چاپ سیلک
پارچه نویسی با اشعار عاشورایی
نقاشی قهوه خانه ای بر بوم
با مضامین روز عاشورا و
رشادتهای ابا عبدالله (ع)
بیان وفاداری • نقاشی خط
روی علم های محرمی با موضوع
مظلومیت و آزادی • ایستگاه
صلواتی شربت، چای و فلافل

گزارش
فرخنده رفائی
روزنامه نگار

نزدیک میدان انقلاب که می رسد دستش را روی سینه می گذارد و به احترام سر فرو می آورد و زیر لب زمزمه می کند: السلام عليك يا ابا عبدالله. میدان انقلاب این روزها بیش از هر زمان دیگری رنگ و بوی حرم و محرم به خود گرفته است؛ جایی که از ۲ شبانه روز قبل، به دیواره نوری حرم سیدالشهدا (ع) مزین شده و قلب تهران را روشن کرده است. حالا عاشقان ابا عبدالله (ع) و کربلازده ها چشمانشان به آستان مقدس حرم امام حسین (ع) روشن شده و در جوارش زیارت عاشورا می خوانند. المان دیواره نوری حرم ابا عبدالله (ع) برای نخستین بار در کشور به همت سازمان زیباسازی شهرداری تهران نصب شده است.

بازه زمانی
دهه اول محرم از ساعت ۱۶ تا ۲۲

برنامه های هنری رواقها
پارچه نویسی با اشعار عاشورایی
نقاشی قهوه خانه ای بر بوم با مضامین عاشورایی
نقاشی خط روی علم های محرمی
برپایی نمایشگاه عکس از هیئت های قدیمی ایران

شکل سازه
نمایش ۴ در اصلی حرم سیدالشهدا (ع) به صورت دیواره استوانه ای

میزان فعالیت
نیروی انسانی در طراحی، ساخت و نصب سازه ۳۵۰۰ نفر ساعت

دیگر برنامه های محرمی تهران

■ نورپردازی عاشورایی
۲۵ میدان مهم و پرتردد تهران
امسال برای نخستین بار
همزمان با دهه اول ماه محرم
با نصب ریسنه های نوری با
رنگ قرمز نورآرای شد.

موقعیت نصب سازه:
دورتلو میدان انقلاب
مساحت سازه: حدود ۶۰۰ مترمربع
وزن سازه: حدود ۱۲۰ تن
جنس سازه: آهن
مدت زمان پیاده سازی: ۲ ماه
منابع نورپردازی: ۵۰ هزار منبع نوری

رواق های عشاق حسین

پارک ملت / بلوار کشاورز
خیابان ولی عصر / نیش
متروی میدان جهاد / تئاتر
شهر

دوره جدید ■ ۸ صفحه
ضمیمه روزنامه شماره ۹۱۵۱
یکشنبه ۲۴ تیر ۱۴۰۳
۸ محرم ۱۴۴۴ ■ ۱۴ جولای ۲۰۲۴

همشهری آیه

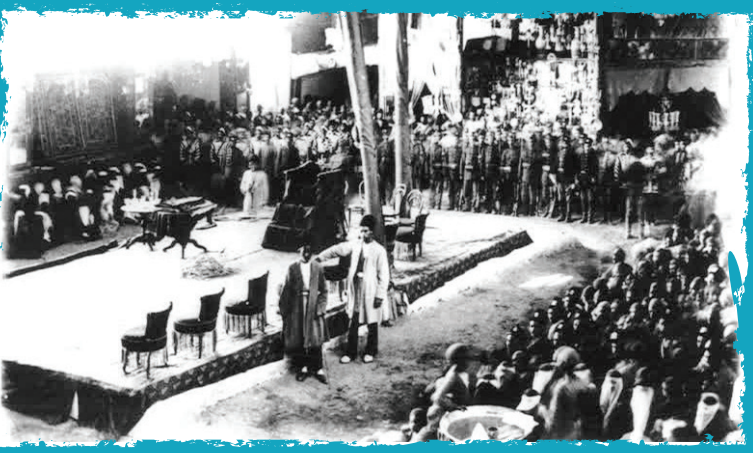
روایت‌های جذاب از
تعزیه و شبیه‌خوانی در
پایتخت را بشنوید

شبیه‌عاشورا

تعزیه در پایتخت از گذشته دور، جایگاه رفیعی
نزد شیفتگان اهل بیت داشته است

شبیه عاشورا

تعزیه خوانی یا شبیه خوانی در فرهنگ ایرانی - اسلامی هنری ریشه دار است؛ نمایشی آیینی که وقایع کربلا و رویدادهای تاریخی و حماسی حزن انگیزی را که در دشت کربلا بر امام حسین (ع) و یارانش گذشت روایت می کند. این نمایش مذهبی که به عنوان هنر ملی در زمره آثار ناملموس ایران در فهرست جهانی یونسکو به ثبت رسیده در گستره پایتخت نیز قدمتی بسیار دارد. از دوران قاجار تاکنون در میدان، گذرها، حسینیه ها و تکیای تهران مردم کوچه و بازار و اعیان و اشراف به تماشای این هنر آیینی نشستند. در این شماره از همشهری محله، به تعزیه در تهران قدیم پرداخته ایم؛ از نقش زنان در این هنر آیینی، تا تعزیه از نگاه سفرنامه نویسان و سیاحان خارجی، تعزیه درباری، تعزیه اعتراضی در دوران قاجار، نذر اسب و شتر برای اجرای تعزیه، معروف ترین تعزیه خوانان تاریخ تهران و... مطالب این شماره حاصل گفت و گو با اسماعیل مجللی (نویسنده و پژوهشگر تعزیه)، محمد ابراهیم محمدباقر (تعزیه خوان قدیمی)، علیرضا زمانی (تهران پژوه)، حمیدرضا معدن کن (کارگردان و تعزیه خوان) و داوود فتحعلی بیگی (کارگردان و بازیگر)، داریوش شهبازی (تهران پژوه)، بهزاد یعقوبی (تهران پژوه) و قاسم هادی پور (پژوهشگر) است.

روز محشر در تکیه آقا

موضوع: شبیه خوانی در دومین تکیه محله
ویژگی: اجرای تعزیه در روز میلاد امام حسن

حصار بوعلی از معدود محله های ششمیران است که دارای ۲ تکیه تاریخی است که به فاصله کمی از هم قرار دارند. تکیه های حصار بوعلی با نام های تکیه بزرگ یا تکیه پایین و تکیه آقا یا تکیه بالا شناخته می شوند. تکیه بالا یا حسینیه حصار بوعلی قدمت کمتری دارد و بعد از تکیه پایین ساخته شده است. این تکیه در میان اهالی منطقه به نام تکیه آقا مشهور است و در کاشی نوشته مقابل تکیه هم به این نام اشاره شده است.

علیرضا زمانی، تهران پژوه، می گوید: «این تکیه از یادگارهای کامران میرزا نایب السلطنه، فرزند ناصرالدین شاه قاجار است. طبق اسناد، باغ کامرانیه پس از مرگ کامران میرزا، در سال ۱۳۰۷ شمسی به دست ورثه او فروخته شد، اما قطعه زمینی از آن باغ برای ساختن تکیه در نظر گرفته شده است.»

آنگونه که روح الله مهرپارسا، در مجموعه مقالات حصار بوعلی آورده است، تکیه آقا در آن دوره محل اجرای نمایش تعزیه های با نام «روز محشر» بوده و از

تعزیه خانگی به سبک اعیان و اشراف

موضوع: برپایی نمایش سوگ در خانه ها
ویژگی: تعزیه زمینه ساز تحولات اجتماعی

از زمان آغامحمدخان و فتحعلی شاه معمول بود که اعیان و اشراف در تکیا و منازل خود تعزیه برگزار کنند. البته در زمان محمدشاه و ناصرالدین شاه این نوع تعزیه خوانی ها بیش از پیش رواج یافت. بسیاری از شاهزادگان و رجال نیز علاوه بر حضور و داشتن طاق نمای اختصاصی در تکیه دولت، باز هم بر ضرورت برپایی تعزیه در ایام محرم در منازل خود تأکید بسیار داشتند. از سوی دیگر، اشراف و اعیانی که جایگاه والا تر و تمکن مالی بیشتری داشتند، برای برپایی آیین تعزیه، از لوازم و امکانات بیشتری استفاده می کردند تا مراسم آبرومندانه و وزین تر برگزار شود.

داوود فتحعلی بیگی، پژوهشگر نمایش های آیینی، درباره این نوع تعزیه خوانی می گوید: «گرایش و علاقه اعیان و اشراف و شاه و درباریان قاجار به تعزیه باعث تحولات اجتماعی در آن دوران شد. در واقع تعزیه، نخست در میان عامه مردم و اصناف خرده پا رشد و گسترش پیدا کرد و سپس به طبقات بالای جامعه راه یافت. حکومت، دربار و در نهایت اعیان و اشراف، نه تنها از تعزیه خوانی های عمومی حمایت کردند، بلکه خود نیز به برگزاری این مراسم پرداختند و تکیا و محله های معین و حتی خانه های شخصی خود را به این کار اختصاص دادند. تعزیه بخشی یا نوعی از عزاداری های مذهبی به شمار می آمد و اعیان و اشراف با حمایت از این نمایش آیینی و سنتی و مذهبی و برپایی آن در منازل خود ضمن نشان دادن احساس و اعتقاد مذهبی خود به مردم، موقعیت اجتماعی و سیاسی خود را نیز به نمایش می گذاشتند و وجهه ای میان مردم برای خود کسب می کردند. به همین دلیل رجال و اعیان دوره قاجار نه تنها در محله های خود تکیه های مخصوص تعزیه خوانی می ساختند بلکه خانه های خود را نیز معمولاً در دهه محرم به تعزیه خوانی اختصاص می دادند. در این خانه ها که غالباً فضای بیرونی مناسبی داشت، مجالس روضه و تعزیه خوانی با هم برگزار می شد.»

به گفته داوود فتحعلی بیگی، میرزا شفیع، صدراعظم فتحعلی شاه و محمدحسین خان امین الدوله، مستوفی دیوان او و میرزا ابوالحسن خان (سفیر ایران در لندن)، در خانه هایشان در ایام محرم تعزیه خوانی های مفصلی برپا می کردند.

ناصرالدین شاه به تعزیه و ساخت تکیه نیاوران موجب شد تا کامران میرزا، فرزند ناصرالدین شاه و منیر السلطنه هم به ساخت تکیه ای برای اجرای تعزیه در همسایگی نیاوران اقدام کنند. از آنجا که اهالی، این شاهزاده قجری را آقا صدا می کردند نام تکیه تازه پا گرفته هم تکیه آقا شد. «کامران میرزا این تکیه را برای برگزاری مراسم امام حسن (ع) وقف کرده بود و به همین دلیل در این تکیه ایام ماه مبارک رمضان مراسم تعزیه اجرا می شد.

محله های دیگر هم برای تماشای تعزیه به محله حصار بوعلی می آمده اند. علیرضا زمانی، درباره بانی تکیه و وجه تسمیه آن می گوید: «تکیه آقا نامی است که در میان مردم مشهور است و بعد از بازسازی به نام حسینیه حصار بوعلی هم شناخته می شود اما به دلیل شهرت این تکیه، نام تکیه آقا در کاشی کاری روی تکیه درج شده است.» او علاقه کامران میرزا به تعزیه را دلیل ساخت تکیه بالا می داند و توضیح می دهد: «علاقه

تعزیه خوان سنگلج، کارگردان معروف بریتانیایی را متحیر کرد

موضوع: تعزیه خوانان معروف تهران
ویژگی: جایگاه تعزیه گردان و تعزیه خوان بزرگ پایتخت میان مردم

تهران تعزیه خوانان بزرگی به خود دیده است. از سنگلج ری، از تجریش تاروستای بسنگان، محله به محله میرزاها و معین البکاهای معروفی زندگی می کردند که سال ها تعزیه خوان تکیه دولت و تکیه های دیگر این شهر بودند. تعزیه خوانان بزرگ و معروف را اغلب با نام میرزا، شیخ، ملا و معین البکا می شناختند. حمیدرضا معدن کن، کارگردان تئاتر، بازیگر و تعزیه خوان، درباره تعزیه خوان های بزرگ تهران می گوید: «استادان تعزیه و تعزیه خوانان ماهر منحصر به تهران نبودند و بسیاری از تعزیه خوان های معروف تکیه دولت از تعزیه خوان های معروفی بودند که از شهرها و روستاهای دیگر عازم تهران شده بودند و یا به دعوت شاه، اشراف و اعیان به پایتخت آمدند. باین حال تهران تعزیه خوان بزرگ و معروف کم نداشت.»

معدن کن که تعزیه خوانی در خانواده اش موروثی است شهریور سال ۱۳۹۹ در تئاتر معروف «عمو هاشم» به کارگردانی داوود فتحعلی بیگی حضور داشت. اومی گوید: «اتفاقاً در این نمایش که حول محور زندگی تعزیه خوان بزرگ محله سنگلج، هاشم فیاض، اجرا شد نقش عمو هاشم را بر عهده داشتم؛ نقش مردی که مادرش او را نذر تعزیه کرده بود و تعزیه خوانی را از ۵ سالگی در تکیه دولت با بچه خوانی شروع کرد. او نه تنها در تعزیه گردانی و تعزیه خوانی مهارت داشت، بلکه به عنوان بزرگ ترین اسباب دار و جامه دار تعزیه هم به شمار می آمد. در سال ۱۳۷۰ مجالس تعزیه «حربن یزید ریاحی» و «امام رضا (ع)» به معین البکایی و تعزیه خوانی او در فستیوال آوینیون فرانسه اجرا شد که مورد تحسین «پیتربروک» کارگردان نواور تئاتر و سینمای بریتانیا قرار گرفت و بروک از اجرای او شگفت زده شد.»

معدن کن در ادامه می گوید: «احمد گیوه کش یا همان احمدلبلیل از تعزیه خوانان بنامی بود که میان مردم طرفداران

تعزیه خوان، میرزا محمدقلی انار شیرین، علی اکبر اهل عزاء، بابا نایب، برزو بیگ کزازی که بعد از شیخ حسن، شمر بزرگ تکیه دولت، شمرخوان اغلب تعزیه های بزرگ تهران بود؛ مردی که آنچنان نعره ای در حضور ناصرالدین شاه کشید که بعد از تعزیه، شاه به قدر کلاهی به او طلا هدیه داد.

جعفر طهرونی، جهانگیر بیگ، حاجی ملاحسین زینب خوان و حاجی باریک الله، تعزیه خوانی که در اوایل دوران پهلوی جوراب باف بود و به واسطه صدای نیکش تعزیه خوان معروفی شد، رضا برقی که آنقدر در تعزیه جلالت و جابک بود که به او لقب برقی داده بودند، رضاقلی تجربیسی، تعزیه خوان معروف ششمیران و سیدصادق امین البکایی سنگلجی، ملا جبعلی حسین تهرانی، میرزا فرج الله سنگلجی از بخش کن

که در دوران ناصرالدین شاه تعزیه می خواند و تا ۷۸ سالگی نیز تعزیه گردانی می کرد (نقل است که او هیچ گاه بعد از خواندن تعزیه انعام، هدیه و نذورات دریافت نمی کرد و معتقد بود این عمل ارزش و اعتبار این شغل را از میان می برد) جملگی از نامداران این عرصه بودند.

زیادی داشت. افراد زیادی بانی اجرای تعزیه های او می شدند. سال ۱۳۸۵ وقتی به دیار حق شتافت در حدود ۸ بانی، دیگر تعزیه بر گزار نکردند؛ یعنی تنها به خاطر وجود احمدلبلیل تعزیه بر گزار می شد؛ این یعنی تعزیه خوان ها جایگاه ویژه ای داشتند.»

مجالس تعزیه خوانی تکیه دولت را که ورق بزنیم نام تعزیه خوانان و شبیه خوانان زیادی به چشم می خورد؛ آقا حسین تعزیه خوان، ابوالقاسم کنی، اقبال آذر، اکبر

استقبال خیره‌کننده طهرانی‌ها از شبیه‌خوانی

موضوع: برپایی نخستین مراسم تعزیه‌خوانی در تکیه بی نظیر پایتخت
ویژگی: شباهت معماری تکیه دولت به بزرگ‌ترین سالن تئاتر سلطنتی انگلستان

در تکیه‌های معروف و بزرگ تعزیه‌خوانی‌های خوبی برگزار می‌شود، اما جمع زیادی از مردم تهران، تکیه دولت را به همه آنها ترجیح می‌دادند و آرزو داشتند تعزیه‌های این تکیه را ببینند. شهبازی درباره جزئیات مراسم ماه محرم در تکیه دولت از اواخر ذی‌الحجه برای تعزیه‌خوانی می‌گوید: «نایب‌النظاره دربار (سرپرست و مدیر امور تشریفاتی تکیه) با همکاری ناظم‌الاسکا و کارکنان نظارتخانه، موظف به آماده کردن تکیه بودند. نخست چادر تکیه را روی استخوان‌بندی سقف هلالی شکل آن می‌کشیدند و تکیه را می‌روفتند و پاکیزه می‌کردند. بعد پارچه‌های سیاه بر دیوارها و چرخ‌های طاق‌نماها می‌آویختند و تالار بزرگ تکیه (جایگاه مخصوص شاه) را با قالی و قالیچه و پارچه‌های رنگارنگ و چلچراغ و امثال آن می‌آراستند. آرایش و بستن طاق‌نماها هم برعهده کسانی بود که طاق‌نماها را در اختیار آنان

گذاشته بودند. ناصرالدین‌شاه معمولاً از روز دوم یا سوم محرم به تکیه می‌آمد و در جایگاه مخصوص خود که پرده زنبوری آبی یا مشکی جلوی او ریخته بود می‌نشست.»

تعزیه ۷۲ تن از چاله حصار

موضوع: مراسم تعزیه‌خوانی در میدان‌های پایتخت
ویژگی: اجرای نمایشنامه‌های پرچنگ و ستیز در فضای باز

میدان‌ها در تهران قدیم محل مناسبی برای برگزاری مراسم مذهبی ایام محرم، اجتماع هیئت‌ها، اجرای تعزیه و شبیه‌خوانی بود. در دوره ناصرالدین‌شاه نیز با وجود تکاپای متعدد در تهران برخی از تعزیه‌های مفصل یا تعزیه‌های پرچنگ و ستیز، همراه سیاهی‌لشکر که به فضای وسیع‌تری نیاز داشت، در میدان‌های محله‌ها برگزار می‌شد. علیرضا زمانی، تهران‌پژوه، درباره برپایی تعزیه در میدان‌های قدیم تهران، به‌ویژه چاله حصار، می‌گوید: «در روز عاشورا اگر تعزیه شهادت امام حسین (ع) یا تعزیه ۷۲ تن اجرا می‌شد تعزیه‌خوانی اغلب در میدان‌ها و فضاهای باز برگزار می‌شد که با گردهمایی دسته‌ها و اجرای مراسم دیگر مذهبی همراه بود. برای مثال، در محرم سال ۱۲۳۵ شمسی، زمانی که ناصرالدین‌شاه در نیاوران به سر می‌برد، دسته‌ها و گروه‌هایی از اصناف مختلف از برخی محله‌های تهران در محله چاله حصار گرد آمدند و پس از برگزاری مراسم نوحه‌خوانی و سینه‌زنی، تعزیه «۷۲ تن» را اجرا کردند. گزارش مشروح این مراسم در یکی از روزنامه‌های آن زمان آمده است: «مؤکب فیروزی همایون... به جهت خوبی آب و هوای نیاوران، چنان که در هفته گذشته نوشته شد، ایام عاشورا را در آنجا توقف فرمودند و تکیه دولتی نیاوران تا روز چهاردهم محرم الحرام به همان ترتیب آیین بسته و هم‌روزه مشغول تعزیه‌داری بودند و ایام عاشورا را اهالی و سکنه شهر تهران به جانفشانی در تعزیه‌داری سیدالشهدا (ع) و بستن طاق‌نما و ملزومات آن مشغول بودند، به طوری که از هیچ قسم دریغ و مضایقه نکردند. الحمدلله از برکت سیدالشهدا (ع) و سعی و اهتمام مستطاب اشرف والا اردشیر میرزا و مقرب‌الخاقان میرزا موسی وزیر و عالی‌جنابان محمودخان کلانتر و کدخدایان، اهالی، سسکنه محله‌ها و تکاپا در کمال سلوک و خدمتگزاری، به طوری که صدایی از احدی برخاسته نشد و خلاف قاعده‌ای به هیچ‌وجه من‌الوجه اتفاق نیفتاد و در روز شبیه «۷۲ تن» رضوان‌الله‌علیهم را می‌گرداندند، به مواظبت عالی‌جاه‌زکی‌خان، کدخدای محله سنگلج، تدارکات و مخارج و اسباب چراغانی زیاده که سر به ۳ هزار چراغ می‌زد در شب عاشورا در محله چاله حصار و در اطراف مرتبه‌ها و قبه‌ها چه از منجیق به اقسام مختلفه ترتیب یافته روشن بود؛ الی ۵ ساعت از شب گذشته اشخاص معارف و غیرمعارف از هر قبیل و هر گروه آمد و شد می‌کردند، دسته‌های سینه‌زن و سنگ‌زن از تکاپای حول و حوش آمده به تعزیه‌داری مشغول بودند.»

زنان، شبیه‌خوانان این تعزیه بودند

موضوع: تعزیه زنانه در دوران قاجار
ویژگی: برپایی تعزیه زنانه فقط در اندرونی

تصویری از زنان دربار ناصرالدین‌شاه که به قلم خود شاه‌عنوان تعزیه‌چرخ‌خوان روی آن درج شده است.

خوب بازی می‌کردند که اگر آن را تکمیل می‌کردند، یک نوع اپرایی جالبی به وجود می‌آورد که از هر جهت ارزش هنری داشت. تعزیه زنانه اما به صورت محدود و در برخی مکان‌های خاص برگزار می‌شد. زمانی می‌گوید: «این تعزیه‌ها تنها مختص اندرونی شاه و خانواده‌های اعیان و اشراف بود. معروف‌ترین تعزیه‌های زنانه در خانه ماه‌تابان خانم، ملقب به قمر السلطنه، دختر فتحعلی‌شاه قاجار، برگزار می‌شد. همچنین گفته می‌شود عمارت منیریه یا همان خانه منیر السلطنه، یکی از زنان ناصرالدین‌شاه قاجار و مادر کامران میرزا نایب‌السلطنه هم در دهه محرم میزبان برگزاری این نوع از تعزیه بوده است.»

هر چه تعزیه را به‌عنوان هنری مردانه می‌شناسیم و مردان به‌عنوان شبیه‌خوان اجرای نقش‌های مختلف این نمایش را برعهده دارند، اما نشانه‌هایی از اجرای تعزیه توسط زنان در دوران قاجار وجود دارد. نمایش‌هایی که تنها تماشاچیان آن همگی زن بودند بلکه اجرای نقش‌های آن را نیز زنان برعهده داشتند. علیرضا زمانی، تهران‌پژوه، درباره ویژگی‌های تعزیه زنانه در دوران قاجار می‌گوید: «در اجرای تعزیه زنانه در این دوران، نقش معین‌البکا، پیر مرد سالخورده‌ای که تعزیه‌گردان معروف آن روزگار بود، پررنگ است. در کتاب خاطرات مونس‌الدوله، ندیمه ناصرالدین‌شاه، آمده است معین‌البکا اشعاری که مناسب اجرا در تعزیه بود همراه با آهنگ اجرای هر شعر به خواجگان حرمسرا آموزش می‌داد، چرا که بسیاری از زنان در این دوره سواد خواندن نداشتند و مسئولیت خواجگان حرمسرا هم این بود که شعر و آهنگ را در اندرونی به زنان و دخترانی که قرار بود نمایش تعزیه را اجرا کنند آموزش دهند.» گفته می‌شود نخستین تعزیه زنانه را قمر السلطنه، دختر فتحعلی‌شاه قاجار، در خانه خود برگزار کرد و از آن پس هر سال در دهه محرم منزل او میزبان تعزیه زنانه با تماشاچیان و شبیه‌خوانان زن بود. تعزیه زنانه ویژگی‌های دیگری نیز داشت. زمانی درباره جزئیات اجرای این شبیه‌خوانی می‌گوید: «زنان و دختران

حرمسرا که به تعزیه‌خوانی مسلط می‌شدند و به‌عنوان شبیه‌خوان نمایش را اجرا می‌کردند لقب «ملا» می‌گرفتند. اجرای موسیقی تعزیه را نیز خواجگان حرمسرا برعهده داشتند و پیش از اجرای نمایش نیز اسب‌های کوچک را که مناسب زنان باشد رام کرده و آماده اجرای نمایش می‌کردند.» نشانه‌هایی از برگزاری این تعزیه‌ها در آثار مکتوب نیز وجود دارد، از جمله کتابی که مری شیل، زن وزیر مختار انگلیس، درباره تعزیه زنان ایران نوشته و خود نیز در تعزیه زنانه حضور داشته است: «اگر چه آهنگ و موزیک‌های این شبیه‌خوانی به گوش ما فرنگیان مطبوع نمی‌آمد، اما به قدری این زن‌های هنرپیشه

اعتراض روحانیون به تعزیه‌های تجملی و تفننی

موضوع: ممنوعیت اجرای تعزیه در تهران
ویژگی: دستور لغو اجرای برخی تعزیه‌ها توسط ناصرالدین شاه

مراسم تعزیه و شبیه‌خوانی تا زمانی که ناصرالدین شاه زنده بود، سال به سال پرشورتر و مجلل‌تر برگزار می‌شد، اما با روی کار آمدن مظفرالدین شاه هر چند این مراسم در میان رجال و عامه مردم طرفداران پروپاقرصی داشت، رفته‌رفته از شکوه و جلال تعزیه‌های دولتی کاسته شد و دیگر از آن مراسم دوران ناصرالدین شاه خبری نبود. البته در دوران ناصرالدین شاه ماجرای پیش آمد که برخی از تعزیه‌ها تعطیل شد. داریوش شهپازی، تهران پژوه در این باره می‌گوید: «در دوره ناصرالدین شاه با افزایش تجمل، تشریفات و افراط‌کاری‌های تفننی در تعزیه‌های تکیه دولت، خصوصا برپایی تعزیه‌های نامتعارف رفته‌رفته تعزیه‌های دولتی جنبه آیینی و عزاداری خود را کم و بیش از دست داد. به‌ویژه تعزیه «عروسی قاسم» که در تکیه دولت معمولا با حجله و چلچراغ و تزئینات و آراستن جوان نابالغ خوش‌سیمایه جای عروس برگزار می‌شد. در همین زمان بود که فقیهان و عالمان مذهبی مانند حاج شیخ جعفر مجتهدی شوشتری و شیخ هادی نجم‌آبادی، به برپایی اینگونه تعزیه‌ها اعتراض و مخالفت‌شان را اعلام کردند. شاه اجرای این نوع تعزیه‌ها را برای همیشه ممنوع کرد.» به گفته شهپازی در روزگار محمدعلی شاه و احمدشاه دولت سامانی نداشت تا بتواند مراسمی در شأن دربار برگزار کند، گو اینکه پولی هم در میان نبود تا خرج کند. از سوی دیگر، با توجه به اینکه مردم در این سال‌ها با مشکلات دست و پنجه نرم می‌کردند رفته‌رفته از جاذبه عمومی تعزیه کاسته شد و با روی کار آمدن رضا پهلوی برپایی مراسم تعزیه به دلیل اینکه گردهمایی‌های مذهبی برای حکومت ترس‌آور بود ممنوع شد. رضا پهلوی در سال ۱۳۱۲ تعزیه سیدالشهدا در محافل عمومی را ممنوع کرد و بعد از آن عزاداری محدود شد. اما با اتمام حکومت پهلوی اول عزاداری‌ها نسبتا در مراکز عمومی جان گرفت.

پرچمدار تعزیه دری

می‌اندازد. بعد از مدتی کنار دسته عزاداری، چند شتر به حرکت در می‌آورند و هر سال یک چیزی به این مجموعه اضافه می‌کنند تا اینکه به همت خاله حسنی بنیاد تعزیه در دولت‌آباد گذاشته می‌شود.» گروه تعزیه دولت‌آباد هر روز مجهزتر می‌شد. خاله حسنی با کمک اهالی برای تعزیه‌خوان‌ها لباس و ملزومات تعزیه مثل شمشیر و زره آماده می‌کرد و نقش‌های مختلف را هم به اهالی می‌داد. وقتی آوازه گروه تعزیه دولت‌آباد در ری و تهران پیچید، خیلی‌ها برای تماشای تعزیه به این روستا می‌رفتند و به خاطر محدود بودن فضا، اجرای تعزیه به زمین‌های کشاورزی و بایر اطراف قلعه دولت‌آباد انتقال پیدا کرد. خاله حسنی در زمان حیاتش امور تعزیه را به رمضان فرخ‌رو، یکی از تعزیه‌خوان‌های قدیمی دولت‌آباد واگذار کرد و او هم با کمک اهالی، حسینی «دو شهید تعزیه‌خوان» را ساخت تا جایی برای آموزش تعزیه‌خوان‌های جوان و نگهداری از میراث بانویی باشد که پرچمدار تعزیه در قریه دولت‌آباد بود.

کرده‌اند، بانو حسنی سیدصادقی که اهالی دولت‌آباد او را خاله حسنی صدا می‌زدند، داخل روستا که به شکل قلعه بوده و حصار و برج و دروازه داشته مراسم عزاداری برپا می‌کرد و اهالی روستا در دوره پهلوی اول که عزاداری محرم ممنوع بود، دور از چشم مأموران حکومتی به عزاداری می‌پرداختند. نقل است که خاله حسنی با کمک دیگر بانوان دولت‌آباد در خانه رشته‌پلو می‌پختند و از عزاداران حسینی پذیرایی می‌کردند.» خاله حسنی دور از چشم زاندارم‌ها، نخستین مراسم عزاداری دولت‌آباد را برپا کرد اما مراسم مداح و روضه‌خوان نداشت و وسایل و ملزومات عزاداری هم مهیا نبود. هادی پور می‌گوید: «خاله حسنی از نوجوانی به نام ماشالله فرخ‌رو می‌خواهد که مسئولیت مداحی هیئت را بپذیرد. ماشالله سابقه مداحی نداشته اما بعد از مدتی قواعد آن را یاد می‌گیرد و هیئت صاحب مداح می‌شود. خاله حسنی در سال‌های بعد عزاداری را گسترش می‌دهد و در کوچه‌های روستا دسته راه

موضوع: خاله حسنی، بنیانگذار تعزیه‌خوانی در یک محله
ویژگی: برپایی مراسم و تهیه ملزومات با کمک مردم

سابقه برپایی مراسم عزاداری و تعزیه‌خوانی در محله دولت‌آباد به اوایل دهه ۲۰ برمی‌گردد. در آن سال‌ها، دولت‌آباد قریه‌ای بین ری و تهران بود و اهالی به خصوص قشر جوان برای برپایی مراسم عزاداری به «میدون کوچیکه» در شهری می‌رفتند. بر خلاف عرف معمول آن سال‌ها، یکی از بانوان دولت‌آباد بانسی و پایه‌گذار برپایی مراسم عزاداری در محرم شد و با کمک جمعی دیگر از بانوان، بیری عزاداری امام حسین (ع) را بالا بردند. بانو حسنی سیدصادقی پایه‌گذار برپایی هیئت و تعزیه در دولت‌آباد بود و روایت‌های مختلفی درباره تلاش‌های او برای برپایی مراسم عزاداری در این محله نقل می‌شود. قاسم هادی پور، ری پژوه در این باره می‌گوید: «آنطور که قدیمی‌ها برای ما روایت

تماشاچی‌های وفادار تعزیه

ناصرالدین شاه که اهتمام بسیاری به اجرای تعزیه داشت و گفته می‌شود همراه با شکوه السلطنه، مادر مظفرالدین شاه، بانی مجلس تعزیه بود. در سومین روز از محرم که رسم بود علم شاه را تزئین و به تکیه دولت ببرند، انیس‌الدوله مسئول بستن علم و تزئینات خاص آن بود، همچنان که پیش از او نیز مهدعلیا این مسئولیت را بر عهده داشت. انیس‌الدوله پس از تزئین علم، پای آن می‌ایستاد و شربت پخش می‌کرد.» کرلا سرنا، جهانگرد ایتالیایی، درباره حضور پررنگ زنان دوران قاجار در این نمایش آیینی آورده است: «انیس‌الدوله علاقه ویژه‌ای به تعزیه داشت و به نظر می‌رسید که حتی با این نمایش مذهبی آشنایی کامل دارد. او همراه با خانم‌هایی که همراهش بودند در جایگاه می‌نشست و از تماشای صحنه‌های متاثرکننده تعزیه بسیار تحت‌تأثیر قرار می‌گرفت و بر مصایب بزرگان دین خود اشک می‌ریخت.»

که تعزیه به برگزار می‌شد حضور داشتند. نمونه بارز این حضور زنان به عنوان تماشاچی در تعزیه را باید در تکاپای عزاداری دوران ناصرالدین شاه جست‌وجو کرد. در این دوران زنان ناصرالدین شاه در تکیه دولت جایگاهی مخصوص به خود داشتند. تعزیه معمولا از ظهر، آغاز و تا غروب آفتاب ادامه داشت و در تمام این مدت زنان ناصرالدین شاه در جایگاه ویژه‌ای که برای آنها تعیین شده بود تماشاچی تعزیه بودند. رسم بر این بود که هنگام اجرای تعزیه طبقه اول تا سوم تکیه دولت در اختیار زنان اندرونی قرار می‌گرفت. زنان از اقشار مختلف نیز هر جا که تعزیه‌ای برگزار می‌شد با چادر و روبنده تماشاچی تعزیه بودند و از این رو باید گفت تعزیه همواره یکی از صحنه‌های حضور زنان در مراسم آیینی بوده است.» زنان عهد قجر در برپایی مراسم تعزیه نیز نقش پررنگی داشتند. زمانی ادامه می‌دهد: «زنان دربار در برپایی تعزیه هم نقش داشتند، از جمله انیس‌الدوله، سوگلی

موضوع: جایگاه ویژه زنان در نمایش شبیه‌خوانی
ویژگی: کاهش محدودیت‌های اجتماعی زنان در تعزیه دوران قاجار

زنان همواره یکی از ارکان برگزاری مراسم آیینی تعزیه بوده‌اند. حتی در دوره قاجار که حضور زنان در اجتماع کمتر بود، آنها جایگاه ثابتی در مراسم تعزیه داشتند و پای ثابت تماشاچی این مراسم آیینی بودند. علیرضامانی، تهران پژوه، درباره حضور زنان به عنوان تماشاچی در نمایش تعزیه دوران قاجار می‌گوید: «در دوران قاجار حتی زنان دربار نیز محدودیت‌های زیادی برای حضور در عرصه‌ها و فعالیت‌های اجتماعی داشتند، اما ماجرای تعزیه متفاوت بود. حتی در همان دوران هم هر جا تعزیه‌ای برپا می‌شد، زنان به عنوان تماشاچی حضور پررنگ داشتند. آنها پیش از آغاز محرم جامه سیاه تهیه می‌کردند و با اندکی غذا و یک قالیچه در محل‌هایی

مهمانی باشکوه سیدالکریم

موضوع: اجرای تعزیه در جوار حرم عبدالعظیم
ویژگی: تکاپای تاریخی اطراف حرم، کانون اصلی تعزیه در ری و تهران

ری از روزگار قدیم یکی از کانون‌های اصلی تعزیه بوده و نقل است که بسیاری از تهران‌نشین‌ها در دهه اول محرم برای تماشای تعزیه به تکیه‌های اطراف حرم عبدالعظیم (ع) یا زمین‌های کشاورزی و بایر نزدیک حرم که محل برپایی تعزیه بود، می‌رفتند.

در منابع مکتوب تاریخی آمده که تعزیه از عصر صفوی که نخستین تکیه‌ها در ری ساخته شد، رونق گرفته و گروه‌های تعزیه یکی پس از دیگری در قریه‌های اطراف ری روی صحنه رفته‌اند. تمرکز تعزیه‌خوان‌ها از همان سال‌ها در محدوده جغرافیایی اطراف حرم عبدالعظیم (ع) بوده و به همین دلیل محدوده اطراف حرم را می‌توان کانون اصلی تعزیه در ری دانست. محمد ابراهیم محمدباقر، از تعزیه‌خوان‌های قدیمی شهر ری، درباره سنت برپایی تعزیه در نزدیکی حرم عبدالعظیم (ع) می‌گوید: «نفر آباد و هاشم‌آباد جزو نخستین قریه‌ها و محله‌هایی بودند که در ری شکل گرفتند و دست بر قضا هر دو تکیه تاریخی ری به همین ۲ محله تعلق دارند. تکیه‌های نفر آباد و هاشم‌آباد که قدمت آنها به حدود ۴ قرن می‌رسد، به واسطه نزدیکی با حرم عبدالعظیم (ع) همواره مورد توجه گروه‌های تعزیه برای تعزیه‌خوانی بوده است. از سال‌های قدیم رسم بر این بوده که گروه‌های تعزیه از تهران و دیگر شهرهای ایران به ری می‌آمدند تا در این دو تکیه، به خصوص در تکیه نفر آباد، تعزیه اجرا کنند.»

تعزیه‌خوان‌های مشهور و صاحب سبک ری، مثل رمضان فرخ‌رو، در تکیه‌های اطراف حرم عبدالعظیم (ع) و گاهی در زمین‌های بایر اطراف حرم که دیگر هیچ نشانی از آنها باقی نمانده، تعزیه اجرا می‌کردند و بسیاری از تعزیه‌خوان‌های معروف هم از شهرهای دیگر به آنها ملحق می‌شدند. محمدباقر تجمع،

تزئین اسب‌ها و شترهای تعزیه با پارچه‌های رنگی

موضوع: نذر خاص اهالی ری
ویژگی: نقش آفرینی هنرمندانه بانوان در برگزاری تعزیه

ادای نذر از سال‌های دور با برپایی مراسم آیینی و مذهبی در ری و قریه‌های اطراف آن عجین بوده است. اهالی ری معمولاً در مناسبت‌های مذهبی مثل عاشورا و تاسوعای حسینی وارد صحنه می‌شدند و در برپایی مراسم مشارکت می‌کردند تا نذرشان را ادا کنند و حاجت روا شوند. این سنت ریشه در فرهنگ و سبک زندگی اهالی ری دارد. طبق روایت‌های مکتوبی که از تاریخچه برپایی تعزیه در ری نقل می‌شود، عده‌ای از اهالی در دهه اول محرم مسئولیت تجهیز گروه‌های تعزیه‌خوان را بر عهده می‌گرفتند و نذر می‌کردند تا در برپایی این مراسم مشارکت داشته باشند. محمدابراهیم محمدباقر، از تعزیه‌خوان‌های قدیمی ری، معتقد است که نذر اهالی ری برای مشارکت در برپایی مراسم تعزیه را به چند بخش باید تقسیم کرد: «از سال‌های قدیم رسم بر این بود که اسب‌های تعزیه را از میدان تره‌بار شوش می‌آوردند تا مراسم تعزیه تاسوعا و عاشورای حسینی برپا شود. عده‌ای که از تمکن مالی برخوردار بودند، هزینه انتقال اسب‌ها از میدان تره‌بار شوش تری را که مبلغ قابل توجهی بود پرداخت می‌کردند و اسب‌ها با گاری‌های مخصوص به گروه‌های تعزیه تحویل داده می‌شد. در آن سال‌ها، تعدادی اسب از اطراف ورامین می‌آوردند که این اسب‌ها صاحب داشتند و آنها نذر می‌کردند مالشان در دهه اول محرم یا در روزهای تاسوعا و عاشورا در گروه‌های تعزیه مورد استفاده تعزیه‌خوان‌ها قرار بگیرند. شرط آنها این بود که فقط اولیاخوانی که نقش حضرت ابوالفضل (ع) را بازی می‌کند، سوار اسبشان شود.»

تزئین اسب‌ها و شترها هم بخش مهم و البته دشواری از کار گروه‌های تعزیه در ری بود؛ در این مورد هم عده‌ای برای ادای نذر وارد صحنه می‌شدند. این عده را جمعی از بانوان باسلیقه‌ری تشکیل می‌دادند که در خیاطی مهارت داشتند و در دهه اول محرم هنرشان را نذر فعالیت در گروه‌های تعزیه می‌کردند. محمدباقر در این باره می‌گوید: «تزئین اسب و شترها در تعزیه، مقوله بسیار مهمی است و از یک سبک و شیوه مشخصی پیروی می‌کند. بنابراین هر کسی نمی‌توانست چنین کاری را انجام بدهد. عده‌ای از بانوان مومن ری که نذر داشتند، در دهه اول محرم، به خصوص در روزهای تاسوعا و عاشورا، به تکیه‌های معروف ری می‌رفتند و اسب‌ها و شترها را با پارچه‌های مخصوص تزئین می‌کردند. آنها باید طوری عمل می‌کردند که اسب امام حسین (ع) که معمولاً با پارچه سبز پوشانده می‌شد بین بقیه اسب‌ها شاخص می‌شد و اسب شمر هم با پارچه‌های زرد و قرمز که رنگ‌های مخصوص نقش اشقیاء به شمار می‌رود، پوشانده می‌شد. یادم هست که چند دهه قبل بانوی سالخورده‌ای به اتفاق ۲ پسرش از صفائیه با پارچه‌های مخصوص می‌آمدند و از ۵ صبح اسب‌ها و شترها را برای برپایی تعزیه آماده می‌کردند.»

می‌کرد. این سنت با گذشت دهه‌های طولانی هنوز هم پابرجاست و تعزیه‌خوان‌های جوان، جای خالی بزرگان این عرصه را پر کرده‌اند.»

تعزیه‌خوان‌ها در ری را به مهمانی باشکوه به میزبانی حضرت عبدالعظیم (ع) تشبیه می‌کنند و می‌گویند: «در دهه اول محرم بسیاری از تعزیه‌خوان‌های مشهور به بقیه تعزیه‌خوان‌های شهرهای دیگر فراخوان می‌دادند تا برای اجرای تعزیه در تکیه‌های نزدیک حرم عبدالعظیم (ع) آماده شوند. خوانسار، قزوین و اراک تعزیه‌خوان‌های معروفی داشتند و عمده تعزیه‌خوان‌ها از همین شهرها می‌آمدند. تقی و ایوب لنگرانی از روستای ورس قزوین و رضا لنگرانی و حاج رضا حیدری از شهرهای خوانسار و اراک بانی می‌شدند تا گروه‌های تعزیه را جمع و جور کنند و به اطراف حرم بیاورند. بعد هم نقش‌ها را بین بقیه تقسیم می‌کردند و اینگونه بود که تعزیه‌خوان‌های معروف ایران در دهه اول محرم، مهمان سیدالکریم (ع) می‌شدند. حتی فردی با نام عباس گرگانی که آن موقع استاد ترومپت (از سازهای بادی) بود می‌آمد و با گروه‌های تعزیه، همکاری

۱۶۰ سال تعزیه در شمیران

موضوع: شبیه‌خوانی در تکاپای تاریخی شمال تهران
ویژگی: تعطیلی کسب‌وکار همراه با سیاهپوش شدن بازار

از دیرباز اهالی شمیران را برای تماشای تعزیه گرد هم جمع کرده است. اجرای شبیه‌خوانی در این تکیه هم قدمتی به اندازه خود تکیه دارد. کتیبه‌ای که روی ورودی تکیه بزرگ تجریش نصب شده، نشان می‌دهد قدمت این تکیه تاریخی به دوران قاجار برمی‌گردد. در فضای میانی تکیه تجریش، سکویی برای اجرای تعزیه ساخته شده که بیش از چندین دهه، میزبان نمایش شبیه‌خوانی بوده است. سکوی تعزیه تکیه با ساختمانی ۲ طبقه در گرداگرد خود محصور شده و طبقه بالای آن ویژه بانوان است. رضا آرزومند، از مسئولان تکیه تجریش، در این باره می‌گوید: «فضای میانی تکیه در طول سال جزایم عزاداری محرم در اختیار میوه‌فروش‌ها و کسبه قرار می‌گیرد، اما محرم که از راه می‌رسد با برپیده شدن بساط کسب‌وکار، سکوی میانی تکیه خودنمایی می‌کند. سکتورا در آغاز محرم فرش می‌کنند تا به محلی برای برگزاری تعزیه تبدیل شود.»

ابتدایی تکیه نیاوران حدود ۱۶۰ سال پیش و همزمان با حضور ناصرالدین شاه قاجار در این منطقه بیلاقی ساخته شد. اما اهالی قدیمی شمیران می‌گویند: برگزاری مراسم عزاداری و تعزیه در محوطه آن بیش از ۱۶۰ سال قدمت دارد. پیش از ساختن تکیه هم در این محدوده مراسم عزاداری و تعزیه برگزار می‌شد. آن سال‌ها محرم که از راه می‌رسید دور تا دور تکیه را با چادر سیاهپوش می‌کردند. پرده‌های حائل، قسمت بانوان و آقایان را از هم جدا می‌کرد تا بانوان نیز بتوانند به تماشای مراسم تعزیه بنشینند. بعدها که تکیه نیاوران ساخته و تکمیل شد، در میانه تکیه فضایی با ۸ ستون چوبی برای تعزیه ساختند که هنوز هم میزبان برگزاری این نمایش آیینی است؛ همان فضای شکل مناسب برای برگزاری تعزیه که لوکیشن سکانس آخر سریال «شب‌دهم»، ساخته حسن فتحی و مراسم تعزیه بازسازی شده در این سریال بود. تکیه تجریش نیز یکی از مهم‌ترین اماکنی است که

اجرای تعزیه در آبادی‌های شمیران، همان روستاهای سرسبزی که اکنون به محله‌های شمال شهر تبدیل شده‌اند نیز قدمت بسیار دارد. در یکی دو قرن اخیر، تکاپای کهن این گستره علاوه بر میزبانی از مجالس عزاداری، میزبان اجرای تعزیه نیز بوده‌اند؛ از تعزیه در تکیه حصار بوعلی که به همت کامران میرزا نایب‌السلطنه، فرزند ناصرالدین شاه برگزار می‌شد تا استقبال پرشور اهالی تجریش از تعزیه‌های تکیه بزرگ تجریش و میزبانی تکیه نیاوران از این نمایش آیینی. علیرضا زمانی، تهران‌پژوه از مسئولان تکیه، می‌گوید: «تعزیه‌های در تکیه تاریخی نیاوران طبق اسناد مکتوب، قدمتی به اندازه خود تکیه دارد. بنای

شبیه خوانی پرخرج در حیاط شاهی

موضوع: تعزیه دولتی و درباری
ویژگی: خواندن اشعار ناصرالدین شاه توسط
تعزیه خوانان

۲۰۰ طاق شال روی آن بود و او این طاق‌ها را بر گردن مباشران می انداخت و مشتکی سکه نقره به آنها می داد و خرج و هزینه هنگفتی برای هر چه باشکوه‌تر برگزار کردن تعزیه می کرد.

در اوایل دوره ناصرالدین شاه تهران ۴۰ تا ۴۵ تکیه داشت، ولی در دوران سلطنت او ۷۰ تا ۸۰ تکیه ساخته شد که در اغلب آنها تعزیه برگزار می شد. در تعزیه‌هایی که به دستور شاه برگزار می شد هزینه این تعزیه خوانی‌ها را خزانه دربار می پرداخت.

دوره سلطنت محمدعلی شاه و پادشاهی احمدشاه آخرین دوران تعزیه خوانی با حمایت دولتی بود. بعد از سفر به فرنگ، احمدشاه دستور داد در تکیه دولت تعزیه خوانی نکنند. در اوایل حکومت پهلوی همچنان تعزیه در برخی تکیه‌ها و محله‌های عامه نشین تهران انجام می شد، ولی به دستور پهلوی اول، تعزیه خوانی در تکیه‌ها ممنوع اعلام شد.

تعزیه در زمان مظفرالدین شاه تغییر کرد. او به دلیل روحیه‌ای که داشت به روضه خوانی بیشتر علاقه مند بود. در زمان او، بنای تکیه دولت وضعیت مناسبی نداشت؛ در نتیجه به دستور او تعزیه در محل صندوق خانه که مقابل عمارت گلستان بود یا حیاط دربار و گاهی نیز در تکیه نیاوران برپا می شد. داوود فتحعلی بیگی، بازیگر، نویسنده و پژوهشگر هنرهای نمایشی، در این باره می گوید: «توجه دربار قاجار به تعزیه چه به نیت قلبی و ارادت به اهل بیت (ع) بوده باشد یا به نیت سیاسی و حکومتی، باعث رشد تعزیه شد؛ به خصوص خود ناصرالدین شاه که طبع شعر هم داشت، اشعارش در تعزیه‌ها خوانده می شد.»

اهمیت تعزیه برای ناصرالدین شاه آن قدر بود که برای مثال، در روز هفتم محرم، ۳ ساعت قبل از شروع تعزیه، میزی بزرگ مقابل شاه می گذاشتند که بالغ بر

دوران قاجار تعزیه خوانی در پایتخت رونق یافت و باشکوه‌ترین و پرهزینه‌ترین تعزیه‌های تهران در تکیه‌های دولتی همچون تکیه حیاط شاهی و بعدها در تکیه دولت انجام می شد. مردم تهران نیز از اجرای تعزیه در تکیه‌ها استقبال می کردند، اما شاهان قاجار نگاه متفاوتی به تعزیه داشتند. با روی کار آمدن قاجار به آغامحمدخان تکیه حیاط شاهی را سروسامان داد. باین حال از دوران آغامحمدخان قاجار بیشتر مراسم مذهبی دولتی از جمله تعزیه خوانی در این تکیه انجام می شد. در دوران فتحعلی شاه تعزیه خوانی رسمیت و مشروعیت ویژه‌ای یافت، اما طبق اسناد و مدارک موجود، ناصرالدین شاه بیش از شاهان دیگر به تعزیه علاقه و دلچسپی داشت. عبدالله مستوفی در کتاب «شرح زندگانی من» در این باره می نویسد: «ناصرالدین شاه که از همه چیز وسیله تفریح می تراشید در این کار هم سعی فراوان به خرج داد و شبیه خوانی را وسیله اظهار تجمل و نمایش شکوه و جلال سلطنتش کرد و آن را به مقام صنعت رساند.»

ناصرالدین شاه علاوه بر تعزیه‌هایی که در تکیه دولت برگزار می کرد در مسافرت‌هایش نیز دستور می داد برایش تعزیه بخوانند. جایگاه برگزار

نابغه تعزیه نویسی ایران

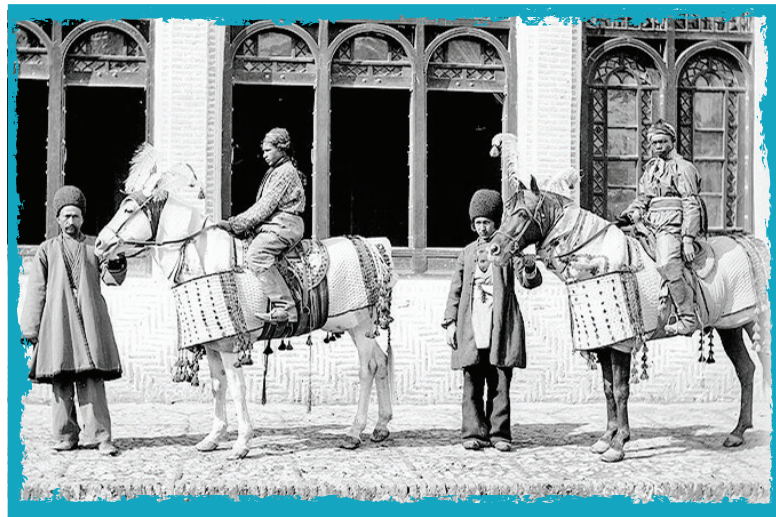

موضوع: میرزا، تعزیه گردان برجسته
ویژگی: ماجرای پرکناری میرزا پس از
اجرای یک تعزیه جنجالی

به سیدمصطفی کاشانی، معروف به میرزا لقب نابغه تعزیه نویسی ایران را داده بودند. او تعزیه گردان و تعزیه نویس برجسته‌ای بود که در دوران ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه قاجار دهها مجلس تعزیه برگزار کرد و تسلط بسیاری در سرودن شعر، نوحه و اشعار تعزیه داشت. برخی او را تعزیه گردان تکاپای تهران دانسته‌اند و برخی نیز نوشته‌اند که او تعزیه گردان تکیه دولت بوده و در دوران حکومت ناصرالدین شاه مسئولیت تعزیه گردانی تکیه دولت را بر عهده داشته است. تعزیه گردانی در خاندان میرزا موروثی بود؛ چرا که پس از او فرزندش، سید کاظم کاشانی، ملقب به میر غم، در دوران محمدعلی شاه به شبیه خوانی پرداخت.

علیرضا زمانی، تهران پژوه، درباره جایگاه این تعزیه گردان برجسته عهد قجر می گوید: «میرزا را در زمره تعزیه گردان‌ها و تعزیه نویس‌های خوش دوقی به شمار آورده‌اند که نسخه‌های تعزیه‌اش توسط دیگر تعزیه خوان‌ها استفاده شده است. نقل کرده‌اند که شمار زیادی از پیشخوانی‌های تعزیه‌های تهران و کاشان نیز از آن او بوده است.»

در میان تعزیه‌های بسیاری که توسط میرزا اجرا شده است، یک تعزیه جایگاه و شرایط متفاوتی دارد؛ همان تعزیه اعتراضی به نحوه حکومتداری شاه قاجار که رابطه او را با سلطان صاحبقران شکرآب کرد. زمانی در این باره می گوید: «نقل است که اجرای یک تعزیه، به نام تر کمن زوار، رابطه میرزا را با ناصرالدین شاه خراب کرد. ماجرا از این قرار بود که میرزا تعزیه‌ای برای حمله راهزنان به زائران امام رضا (ع) و غارت اموالشان نوشت. این تعزیه بدون هماهنگی‌های لازم در حضور ناصرالدین شاه اجرا شد و شاه قاجار هم آن نمایش را در حکم اعتراض میرزا به وضعیت حکومتداری و ناامنی راه‌های کشور قلمداد کرد. همین تعزیه باعث شد میرزا مورد غضب ناصرالدین شاه واقع شود و شاه قاجار او را از مقام تعزیه گردانی در تکیه دولت برکنار کرد، اما بعد از آن هم، تعزیه‌های میرزا بر طرفدار و استقبال از آن میان مردم رایج بود.»

تعزیه‌های باشکوه

موضوع: عزاداری دسته‌های شاهی و
فراش‌باشی
ویژگی: تفاوت تعزیه‌های مردمی و دولتی

قصه داشت. اما ترتیب اجرای تعزیه درباریان چگونه بود؟ مجللی به نقل از خاطرات عبدالله مستوفی، نویسنده و دولتمرد اواخر دوره قاجار، از برپایی مراسم تعزیه در دسته‌شاهی و دسته‌فراش‌ها یاد می کند: «دسته شاهی دربار ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه، ۱۰ روز تمام عصرها در تکیه دولت روضه خوانی و شب‌ها تعزیه خوانی داشت. عده زیادی از روضه خوان‌های شهر در آنجا منبر می رفتند. بعد از خاتمه روضه خوانی، دسته‌های سینه زنی با علم و بیرق عزاداری می شدند و روبه روی جایگاه شاه توقفی می کردند، سینه می زدند و از در خارج می شدند. آخر همه دسته‌ها، دسته فراش‌های شاهی که حدود هزار نفر می شدند، با لباس‌های مشکی وارد شده و سینه زنی و نوحه خوانی می کردند و بعد از آن هم تعزیه خوان‌ها و شبیه خوان‌ها وارد می شدند.»

تکیه‌های دولت و نایب‌السلطنه در دوران قاجار از مکان‌های مهم در برگزاری تعزیه بود؛ به نحوی که درباریان برای برگزاری مراسم تعزیه با یکدیگر رقابت می کردند. اسماعیل مجللی، پژوهشگر و نویسنده حوزه تعزیه با بیان این مطلب به برپایی تعزیه دسته شاهی در تهران قدیم گریزی می زند و می گوید: «عامه مردم طهران تعزیه را در محله‌های خود اجرا می کردند، اما سطح کیفی برنامه‌های آنها نسبت به برنامه‌های دولتی به مراتب پایین تر بود. مراسمی که زیر نظر دولت اداره می شد و به تعزیه‌های شاهی معروف بود، کیفیت بهتری در اجرای نمایش و متن

هنر صدا و سکوت در خدمت سوگواره آیینی

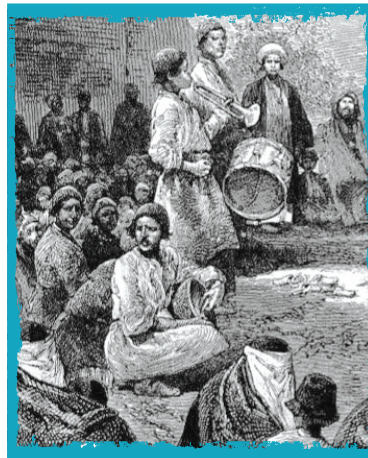
موضوع: موسیقی تعزیه
ویژگی: ایجاد شور و هیجان برای ادراک حسی
واقعۀ عاشورا

یکی از مهم‌ترین بخش‌های اجرای مراسم تعزیه در هر نمایش و ذکر مصیبت اهل بیت (ع) موسیقی شروع اجرای نمایش است؛ نوایی حماسی که اغلب با سازهای کوبه‌ای و بادی نواخته می‌شود. جالب است که این سازها در اصل فرانسوی هستند و به خدمت گرفتن موسیقی هم در مراسم تعزیه از دوران قاجار رایج شده است. چند و چون ورود موسیقی به نمایش تعزیه و در آمیختگی این هنرها حکایت جالبی دارد که اسماعیل مجللی، پژوهشگر تعزیه، درباره‌اش می‌گوید: «اسناد و مدارک به جای مانده از سده‌های قبل در مورد اینکه سازهای مرسوم در تعزیه چه سازهایی بودند، به ما می‌گوید سازهای کوبه‌ای مثل طبل و دهل و سنج سازهایی بودند که در تعزیه‌ها به کار برده می‌شدند؛ صدای برخاسته از این سازها بیشتر جنبه اعلام جنگ و... را داشتند اما این سازها به تنهایی پیش‌برنده موسیقی تعزیه به حساب نمی‌آمدند چون ریتم و ضرباهنگی که در خور تعزیه باشد در آنها دیده نمی‌شد. در واقع پیشینه سازهای موسیقایی شبیه‌خوانی به سازهای بادی نظیر ترومپت و قره‌نی گره خورده است که به مرور زمان تغییر کردند. در تمامی شبیه‌خوانی‌های دوره قاجار به صورت توأمان از سازهای کوبه‌ای و بادی استفاده می‌شد.»

بنا بر تعریف مجللی، در دوره قاجار پای سازهای غربی به ایران باز شد. عباس میرزا در لشکر کشی‌های اولیه و جنگ‌هایی که ایران با روس داشت برای تنظیم قشون خودش از سازهای غربی استفاده می‌کرد و بعد

از تأسیس دارالفنون و گنجاندن رشته موسیقی در این هنرستان به دستور ناصرالدین شاه، فردی به نام «موسیو لومر» از فرانسه به ایران آمد و معلم دارالفنون شد. او حاضر نبود با سازهای ایرانی سه‌تار و تار کار کند و از این رو، برای آموزش موسیقی با خود سازهای بادی برنجی را به ایران آورد. کار با این سازها نسبت به سازهای ایرانی راحت‌تر بود و در حالی قابل نواختن بودند، همچنین کوک کردن آنها سهل‌الوصول‌تر بود و از طرف دیگر صدای رسایی داشتند و نت‌های موسیقی ایرانی را به راحتی می‌شد با آنها نواخت. این موسیقی خوشایند ایرانی‌ها شد و برای اجرای بسیاری از مراسم‌های شادی و عزا، رسمی و غیررسمی درباری از آن استفاده می‌کردند که به مرور زمان تبدیل به ساز تخصصی تعزیه در کنار طبل‌ها، دهل‌ها و سنج‌ها شد.»

۷۰ درصد موقوفات برای تعزیه‌خوانی و عزاداری اباعبدالله

موضوع: وقف‌نامه‌های تعزیه
ویژگی: ترویج فرهنگ اخلاق‌مداری و حفظ آیین‌های عاشورایی

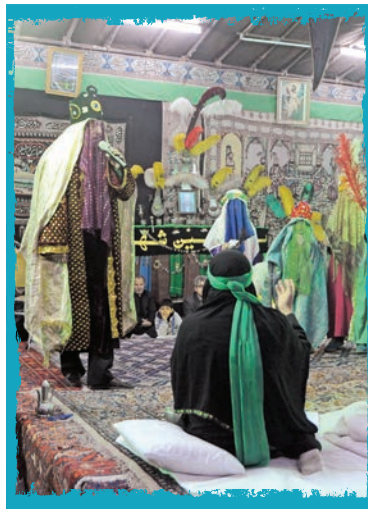
آیین عزاداری اباعبدالله الحسین (ع) تقریباً از دوره صفویان یعنی سال ۹۳۳ خورشیدی در تهران متداول شد. مراسم عزاداری در تهران در دو نقطه از آن، یکی در مسجد جامع بلده طایفه طهران و دیگری تکیه خانم برگزار می‌شد تا اینکه به مرور به تعداد تکیه‌های شهر اضافه شد. البته دوران اوج و شکوفایی تکایای عزاداری و به‌ویژه اجرای مراسم تعزیه که از آن می‌توان به‌عنوان دوران طلایی وقف‌نامه‌های شهر تهران هم یاد کرد، مقارن با نشست قاجارها بر مسند قدرت بود.

بهراد یعقوبی، نویسنده، تهران پژوه و عضو هیأت امنای بازار تهران، درباره موقوفاتی که برای تعزیه در تهران قدیم انجام می‌شد، می‌گوید: «یکی از متداول‌ترین موقوفات بزرگان در طول سال‌ها مربوط به اجرای مراسم عزاداری اباعبدالله بود. این وقف دربرگیرنده اجرای مراسم تعزیه، اطعام، پذیرایی با چای و قهوه، قلیان و تنباکو بود. اغلب واقفان در وقف‌نامه‌هایشان این موارد را ذکر می‌کردند و تأکید داشتند که در ایام عزاداری اباعبدالله همه موارد باید انجام شود.»

یعقوبی در بخش دیگر صحبت‌هایش درباره آمار جالب تعداد نیت‌هایی که برای آن گذشته متناسب با نیاز روز وقف انجام می‌شد توضیح می‌دهد: «مردم تهران قدیم با حدود ۷۰۰ نیت، اموال‌شان را وقف امور خیریه می‌کردند که ۷۰ درصد آن برای تعزیه‌خوانی و عزاداری اباعبدالله بود.»

این پژوهشگر از وقف‌هایی که با نیت اجرای مراسم تعزیه در دوران پهلوی اول انجام می‌شد یاد می‌کند و می‌گوید: «تعزیه‌خوانی در تهران بیشتر در تکیه دولت بود. از اقصی نقاط کشور برای اجرای مراسم در تکیه دولت تعزیه‌خوان دعوت می‌شد و برای مدت حضور آنها از سوی دولت موابی هم در نظر گرفته می‌شد. مردم هم از این کار خوش‌شان می‌آمد و برای ترویج فرهنگ اخلاق‌مداری و دین‌پروری سعی می‌کردند با وقف بخشی از درآمد، دین و ارادتشان را به اهل بیت (ع) نشان دهند. البته در این میان بودند افرادی هم که برای خودشیرینی میان مسئولان حکومتی، گرفتن موقعیت و کسب جایگاه اجتماعی اقدام به این کار کنند. اما این ماجرا در دوران پهلوی اول با بسته شدن تکیه دولت و مخالفت رضاشاه با برگزاری مراسم عزاداری و تعزیه‌داری متفاوت شد. این بار مردم برای فهماندن مخالفت‌شان به حکومت وقت اموال‌شان را با نیت تعزیه‌خوانی برای اباعبدالله وقف کردند. در واقع هم می‌خواستند ارادتشان به اهل بیت (ع) را بیش از پیش نمایان کنند و هم اعتراض‌شان را نشان دهند. بر این اساس، بسیاری از موقوفات ارزشمند در حوزه تعزیه در دوران پهلوی اول انجام شد.»

پاتوق چهره‌های سیاسی، هنری و فرهنگی

می‌آیند: «تکیه ما یکی از قطب‌های تعزیه شهر تهران محسوب می‌شود و در طول این سال‌ها چهره‌های مهمی مهمان تکیه ما شدند. برای مثال چند سال پیش وزیر ارشاد، آقای صالحی امیری که بعدها دبیر ملی کمیته المپیک هم شد، همراه خانواده‌اش برای تماشای نمایش در تکیه حاضر شدند. جالب اینجاست که به‌صورت ناشناس در قالب مردم عادی آمده بودند که بعد ما متوجه حضورشان شدیم. حتی نمایش تعزیه تکیه لوح تقدیر هم دریافت کرده است. همچنین حسن روشن، حمید درخشان و جعفر مختاری‌فر از ورزشکاران و دوستانی هستند که برای تماشای نمایش تعزیه به تکیه شوفرها آمده‌اند. داود فتحعلی بیگی و علاءالدین قاسمی از هنرمندان و بسیاری از چهره‌های شاخص دیگر هم در تمام این سال‌ها از مهمانان مراسم تعزیه بوده‌اند. در حال حاضر هم نمایش تعزیه در تکیه شوفرها با اجرای رضا حیدری از بزرگان تعزیه کشور برگزار می‌شود.»

موضوع: تعزیه تکیه شوفرها
ویژگی: یکی از قدیمی‌ترین تکایای برگزاری مراسم تعزیه شهر تهران

زیادی به اباعبدالله و خاندان پیامبر داشت و تأکید داشت چراغ عزاداری اباعبدالله همیشه باید روشن باشد. به همین دلیل هر سال از شب دوم محرم تا یازدهم از تعزیه‌خوان‌های بزرگ سراسر کشور دعوت می‌کرد با حضور در این تکیه و اجرای نمایش تعزیه، فرصت آشنایی همه مردم با ابعاد شخصیتی اباعبدالله و مظلومیت او و یارانش در واقعه کربلا فراهم شود و از این واقعه درس بگیرند.»

بنا به تعریف عباس عظیمی، پدرش سال ۱۳۸۳ به رحمت خدا می‌رود و بعد از او همراه برادر و فرزندان و نوادگان همچنان به وصیت پدر عمل می‌کنند و اجرای مراسم تعزیه در تکیه شوفرها پا بر جاست و حتی فرزندان، نوه‌ها و خودش در سال‌های گذشته نقش‌هایی را هم بازی کرده‌اند. او در ادامه به ثبت تکیه و مراسم تعزیه آن در زمره میراث فرهنگی کشور اشاره می‌کند و می‌گوید چهره‌های شاخص سیاسی، فرهنگی و ورزشی بسیاری به تکیه ما

تکیه شوفرها سال ۱۳۲۴ به همت مرحوم حاج حسین عظیمی در میدان قزوین تهران راه‌اندازی شد. در سال‌های اولیه مراسم عزاداری در تکیه به روضه‌خوانی و سینه‌زنی و اجراهای جسته و گریخته نمایش تعزیه خلاصه می‌شد تا اینکه با توجه به در برگیری نمایش تعزیه و اثرگذاری آن بر مخاطبان، حاج حسین آقا از دهه ۴۰ تصمیم می‌گیرد برای برپایی مراسم عزاداری اباعبدالله حسین (ع) در تکیه فقط نمایش تعزیه اجرا شود. عباس عظیمی فرزند این مرحوم که همچنان راه پدر را دنبال می‌کند و چراغ اجرای مراسم تعزیه را در ایام محرم در همان گاراژ پدری میدان قزوین روشن نگه داشته است، با بیان این مطلب می‌گوید: «پدرم مرد متدینی بود و ارادت

دارو دسته کریم بعد از تعزیه چه می کردند؟

لقب کریم پشه‌ای نیز به دلیل نیش زبانش به او داده شده بود. کریم مجاز بود هر طعنه و کنایه‌ای که خوشش می‌آید به درباریان بزند و سبب خنده آنها را فراهم کند. حضور او در تکیه دولت بعد از اجرای تعزیه اگر چه برای شاه و درباریان خوش بود، ولی برای اهل مذهب و تعزیه‌خوانان حرفه‌ای وصله ناجوری به حساب می‌آمد. همین لودگی و دلک بازی‌ها زمینه را برای تعطیلی تعزیه در تکیه دولت و تکیه‌های بزرگ تهران فراهم کرد.

داوود فتحعلی بیگی، نویسنده و پژوهشگر هنرهای نمایشی که سال‌ها در زمینه تعزیه نیز پژوهش کرده است، می‌گوید: «زمانی که تعزیه‌های دولتی و شاهانه در تکیه دولت و مابقی تکیه‌ها تعطیل شد تعزیه‌خوانان حرفه‌ای به روستاها و شهرهای کوچک کوچ کردند و به صورت دوره‌ای تعزیه اجرا می‌کردند. مسلمانان همین کار آنها باعث شد چراغ نمایش تعزیه هیچ‌گاه خاموش نشود. اما افرادی بودند که همیشه نگاه منفعت طلبانه به این موضوع داشتند.»

به گفته فتحعلی بیگی با کوچ بسیاری از تعزیه‌خوانان حرفه‌ای از تهران برخی معرکه‌گیران سودجو، فرصت طلب و ناآگاه از سنت‌های تعزیه از علاقه مردم به این آیین مذهبی استفاده می‌کردند و دسته‌های کوچک راه می‌انداختند و در کوچه و پسکوچه‌های تهران نمایش‌هایی سبک به نام مجلس تعزیه برگزار می‌کردند و بلافاصله از مردم طلب پول و انعام داشتند.

موضوع: دلک بازی بعد از نمایش تعزیه در

تکیه دولت

ویژگی: بهانه‌ای برای ممنوعیت تعزیه

در اواخر دوران سلطنت ناصرالدین شاه دسته‌های سرگرمی و تفریح در پایان تعزیه پدیدار شد و همین رفتار، خشم مردم را برانگیخت.

اگر چه شاهان و درباریان هزینه‌های هنگفتی برای اجرای تعزیه و شبیه‌خوانی می‌پرداختند اما نباید فراموش کرد که روحیه فراغت طلبی و علاقه به تفریح اکثر شاهان قاجار در این دست‌و‌دل بازی نقش داشته و آنها در کنار جنبه مذهبی، قصد سرگرم شدن نیز داشتند؛ موضوعی که باعث شد در برهه‌ای ابتدای و انحطاط دامن تعزیه‌خوانی تهران را بگیرد و حتی دستمایه‌ای برای ممنوعیت آن شود.

اواخر دوران سلطنت ناصرالدین شاه و آغاز دوران مظفرالدین شاه سرآغاز ورود تئاتر و نمایش در پایتخت بود. در این میان، اجرای نمایش‌های مسخره‌بازی و لودگی کم نبود، آن قدر که برای سرگرم کردن مردم از فرصت تعزیه‌خوانی استفاده و بعد از اجرای تعزیه بساط نمایش خود را پهن می‌کردند.

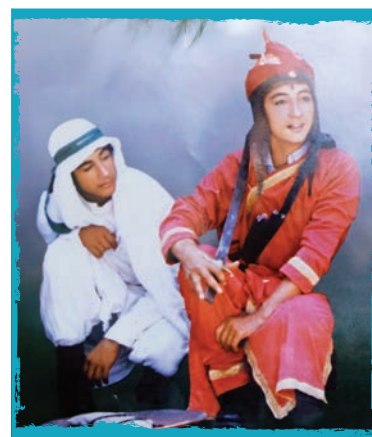
معروف‌ترین این نمایش‌ها مربوط به دارو دسته «کریم» بود. کریم که حدود ۲۰ سالگی از اصفهان به تهران آمده بود به دلیل لودگی و نیش زبانی که داشت معروف بود و مورد توجه درباریان قرار گرفت.

تولد خسروشمر در قریه دولت آباد

بزرگ‌ترش هم نقش امام رابازی می‌کرد و جالب اینکه خسرو در آن سال‌ها تنها مخالف خوانی بود که به اندازه موافق خوان‌ها مورد توجه و احترام مردم قرار می‌گرفت. قاسم هادی پور ساخت حسینی‌تاریخی دولت آباد را نتیجه کوشش رمضان فرخ‌رو در رونق بخشیدن به تعزیه‌خوانی می‌داند: «در جوانی یک گروه تعزیه تشکیل داد و به آموزش بچه‌های کم‌سن و سال مشغول بود. گروه تعزیه‌خوان‌های دولت آباد هر روز بزرگ‌تر می‌شد تا اینکه تصمیم گرفت حسینی‌های بسازد که مکانی دائمی برای تمرین و آموزش و اجرای تعزیه باشد. همه دارایی‌اش، خانه‌های قدیمی در میدان خراسان و یک قطعه زمین کشاورزی حوالی شهرری بود که هر دورا فروخت. بعد در دولت آباد زمین خرید و سنگ بنای حسینی‌تاریخی دولت آباد را گذاشت.»

حسینی «دوشهید تعزیه‌خوان» اکنون نامی آشنا برای همه اهالی دولت آباد و جایی برای آموزش جوانان علاقه‌مند به تعزیه‌خوانی است. استعدادهای جوان به این حسینی می‌آمدند تا لقب‌های تعزیه و رسم عاشقی را از خسروشمر که مشهورترین مخالف‌خوان ری و تهران بود بیاموزند. هادی پور درباره آخرین سکناس‌های زندگی خسروشمر در محله دولت آباد می‌گوید: «خسروشمر، پشت آن چهره با صلابت قلب رؤفی داشت و بچه‌های محله او را عموخسرو صدا می‌زدند. او نام حسینی «دوشهید» را بعد از شهید شدن محسن بهروزی و رضا نویخت، آن‌قدر از شاگردانش، انتخاب کرد و امروز یکی از تخصصی‌ترین مراسم تعزیه در همین مکان برگزار می‌شود.» رضای فرخ‌رو یک دهه قبل از فوتش لقب «معین‌البکاء» را از بنیاد ملی تعزیه به دریافت کرد و در سال ۱۳۹۹ بر اثر ابتلا به کرونا درگذشت.

موضوع: رمضان فرخ‌رو

ویژگی: مخالف‌خوان مشهور ری

بیشتر مخالف‌خوان‌ها بین تماشاگران تعزیه محبوبیت زیادی ندارند و به واسطه همدات‌پنداری مخاطب با نمایش در برخی موارد مورد خشم و نفرین تماشاگران قرار می‌گیرند که البته نشانه مهارت تعزیه‌خوان است. مرحوم رمضان فرخ‌رو، خسروشمر، قدیمی‌ترین مخالف‌خوان شهرری نزدیک به ۶۰دهه با همین شیوه زندگی کرد.

رمضان، پسر ماشالله فرخ‌رو، نخستین مداح دولت آباد بود که در دهه ۲۰ نخستین تعزیه را در دولت آباد که قریه‌ای بین تهران و ری بود راه انداخت. رمضان از بدو کودکی در رکاب و عتاب پدر، القبا تعزیه را آموخت و ۵ساله بود که برای نخستین بار نقش «طفل زیر بته» را بازی کرد. سیدقاسم هادی پور، یکی از اهالی قدیمی دولت آباد، رمضان فرخ‌رو را از مخالف‌خوان‌های اسم و رسم‌دار شهرری می‌داند و می‌گوید: «رمضان فرخ‌رو سال‌ها در رکاب و عتاب پدرش فوت و فن تعزیه را یاد گرفت. وقتی به سن جوانی رسید نقش‌های مختلفی به او دادند که یکی از آنها، نقش شمر بود که جزو مهم‌ترین نقش‌های تعزیه است. او آنقدر این نقش را خوب ایفا می‌کرد که رفته‌رفته به «خسروشمر» معروف شد و تا اوایلین روزهای عمرش می‌گفت به این لقب افتخار می‌کند. رمضان فرخ‌رو جزو معدود تعزیه‌خوان‌هایی بود که نقش اشقیابا و اولیا را توانان به بهترین شکل اجرا می‌کرد.»

رمضان فرخ‌رو جزو نخستین افرادی بود که در دهه ۴۰ تعزیه‌خوانی را در دولت آباد رونق داد. حسین، برادر

میرزا الکساندر، ۳۳ نسخه از تعزیه تهران را به کتابخانه ملی فرانسه هدیه داد

موضوع: تعزیه تهران در سفرنامه و خاطرات

ویژگی: روایتی ظاهری و نگاه نمایشی به تعزیه

برگزاری تعزیه‌های بزرگ و مجلل از جانب درباریان به خصوص در عهد قاجار همیشه مهمانان ویژه‌ای داشت؛ مهمانان خارجی که اغلب از مستشاران، سفیران، نظامیان، اعضای کنسولگری و خانواده‌هایشان بودند. اغلب مهمانان خارجی تعزیه‌هایی که در تکیه‌های دولتی تهران برگزار می‌شد در خاطر ایشان از این نمایش آیینی بزرگ و باشکوه سخن گفته‌اند. گرچه بسیاری از آنها این هنر آیینی را نمایش پر زرق و برق معرفی می‌کردند و جنبه‌های بیرونی آن را روایت کرده‌اند. داوود فتحعلی بیگی، بازیگر، کارگردان و پژوهشگر هنرهای نمایشی که نمایش‌هایی با مضمون تعزیه نیز اجرا کرده است، می‌گوید: «برخی از

مهمانان خارجی نمایش تعزیه را با تعجب می‌نگریستند و برایشان بسیار جالب بود. حتی برخی این نمایش را با ایرا مقایسه می‌کردند. این هنر به‌طور خاص مورد توجه سیاحان و جهانگردانی بود که به ایران می‌آمدند. آنها اغلب مهمان شاهان و درباریان بودند. در نتیجه در تعزیه‌های دولتی شرکت می‌کردند. تعزیه‌های دولتی هم بسیار حساب شده، کامل، مرتب، باشکوه و مجلل برگزار می‌شد و این برای تماشاچیان خارجی جذاب و دیدنی بود.»

گاسپار درویل، افسر فرانسوی که در دوران حکومت فتحعلی شاه نظاره‌گر تعزیه در پایتخت بود، در کتاب سفر به ایران خود جمله معروفی درباره تعزیه دارد: «من از دیدن این صحنه‌های جاندار که چیزی از واقعیت کم نداشت به حیرت افتادم. حیرت من وقتی فزون‌تر شد که دیدم پس از پایان نمایش از ۴ هزار تن سوار که بدون رعایت نظم و احتیاط به جان هم افتاده بودند حتی یک تن نیز زخمی نشد.»

